

Bessói Lapok

Ára 5 le

Csütörtök
1932 * február 18

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

39. szám
XXXVIII. évtolvam

Ára 5 lej

A SZENZÁCIÓS MEGOLDÁS

Kirobbant az új adó-pokolgép:

Hozzájárulás a nemzeti mezőgazdaság szanálásához

Argetoianu hiteles pótfeljavaslata szerint a nagyobb ingatlan vagyonnak, még az ipari és kereskedelmi tőkének kell pénzelnie a konverziót

Bukarest, február 16

A konverzió tavának egyébként is felzavart, zavaros vizeibe Argetoianu a kamara hétfő délutáni bizottsági ülésén bedobta a legváratlanabb, legnagyobb bombát: a kényszerkölcsön pilulájába burkolt új adót, amely nevezetű „nemzeti mezőgazdaság szanálási adónak”.

— Pénz nélkül lehetetlen a konverzió, a mezőgazdasági adósságok rendezése, — hangzottatták szüntelenül a hitelintézetekhez közelálló pártok és általában mindazok, akik inkább a hitelezők és a hitelélet biztosításának a szempontjait tartják szem előtt. Amíg tehát a kormány nem teremt pénzt hozzá, amellyel a hitelezőket kártalanítsa, a konverzió többet ártana, mint használna.

Külföldön nem sikerült megszerezni a legszerényebb számítások szerinti összeget sem. Viszont a paraszadósságok rendezése a múlt év nyara óta ünnepélyesen fogadott nagyfóttósági szociálpolitikai kötelezettség, amely elől már nem lehet kitérni.

Argetoianu tehát szorultságában ismét a legközelebbi forráshoz az adópréshoz nyúlt.

Vagyonadót szándékszik kivetni s ebből pénzelnie a konverziót, illetőleg kártalanítani a pénzintézeteket.

Megvan hát a pénzforrás...

*

A reggeli értesülések még hiányosak,

pontatlanok voltak és egészen hihetetleneknek tűntek. Alig akadt ember, aki hinni akarta volna, hogy a főincstárnok komolyan újabb rendkívüli adóval, még ha ez kényszerkölcsön jellegű is, képzelné előteremthetőnek azt a tucatnyi milliárdot amely a konverzió teljes finanszírozásához kell.

Hiszen a rendes adókat is vérezve, ájuldozva izzadja ki a gazdasági élet. — Hogyan, miből fogják behajtani ezt a nemzeti érték adót, amely egy százalékos

mértéke mellett is tetemes összegre fog rugni?

Es aztán ez az adó a részvénytársaságokon és nagyobb háztulajdonosokon kívül többek között éppen a mezőgazdasági tulajdonnak a 10 hektárt meghaladó részét is sújtja, amelyet másrészt szintén szanálni akarnak. S miért marad neheztelenség a készpénz-tőke, amely mohóságával nem kis mértékben járult hozzá a mai eladósodás fekélyének előidézéséhez?

Kezdetét vette a döntő csata

Ez a bomba úgy felkavarta a parlamenti élet köreit,

hogy amikor Argetoianu a konverziós bizottságban betértesztelte ezt a pótfeljavaslatot, egyszerre háttérbe szorult a napnak minden más, ugyancsak izgatós szenzációja: a Titulescu-titok, újabb Jorga-lemondási hír, Averescu-sakközös és így tovább.

A hiteles szöveg ugyanis, amelyet alább ismertetünk, minden kétséget kizáróan arra vall, hogy ez hát az

a császárvágás, amelyet Argetoianu a döntő fázisra tartogatott.

is szenvedélyes, heves viták folytak a komoly.

A múlt hét közepe óta a konverziós javaslat lényegesebb elveinek a vitáját

Argetoianu függőben tartatta a bizottságban. Ezekre nézve a kormány új megoldásokkal fog előállani, — mondta.

Mindenki izgatottan várta, miben fognak állni ezek az új megoldások. Most aztán itt vannak. Voilá! — És ha eddig is szenvedélyes, heves viták folytak a konverziós javaslat körül, úgy tegnap délutántól kezdve csak úgy viharzik körülte a parlamenti és politikai élet.

Kezdetét vette a döntő csata.

Ime egyébként azok a szenzációs, új módosítások, amelyeket Argetoianu a javaslat kitöltetlenül maradt hézagjaiba most benyújtott és a három egészen friss szakasz, amely a „nemzeti mezőgazdaság-szanálási adó”-val történő konverzió-finanszírozásáról szól.

kát legfeljebb három hónapon belül lefizetni.

Váltó is kell...

Azok a szanált adósok, akik nem szövetkezeti banknak tartoznak, kötelesek lesznek bélyegmentes váltót adni hitelező intézetüknek, még akkor is, ha tartozásuk biztosítva van jelzáloggal. Ezek a váltók mindaddig megújítandók, amíg a hitelező intézetek, vagy kötvénykezelők kapnak a Törlesztési Pénztártól, vagy a mig a tartozás kiegyenlítését nyer.

Kötvényt kap az adózó is

37. szakasz. Minden összeg ellenében, amely a nemzeti mezőgazdaság-szanálási adóból befolyik, a pénzügyminisztérium azonos névértékű államkötvényt ad, de csakis századokban és ezresekben számolva.

Ezek a kötvények 6 százalékos kamatozásúak lesznek és 30 éven belül sors-húzás útján kerülnek teljes letörlesztésre. Az évenként kibocsátandó ilyen kötvények felét a kibocsátástól számított ötödik évben adóba is elfogadják.

*

Meg kell adni, zseniális a pénzügyminisztérium megoldása.

Öt teljes esztendőn át, egyszázalékos rendkívüli vagyon-adót fog szedni — a készpénz kivételével — s ez a nemzeti hozzájárulás a Törlesztési Pénztárba fog befolyani. S ez a tőke fogja a fedezetét képezni úgy azoknak a kötvényeknek, amelyek az adózó kap, mint amelyeket a pénzintézetek adnak. Az ingatlan tulajdonosok, meg az ipari és kereskedelmi tőke zsebére lesz így pénz is, kötvény is — és lehetségessé válik a konverzió.

Már amennyiben a nemzeti mezőgazdaság-szanálási adót be fog lehetni szedni. Ez pedig meglehetősen kétséges.

Ez az ötlet különben alighanem Argetoianu angliai utjáról való, mert erősen emlékeztet Snowden tavalyi, ugyancsak egyszázalékos vagyon-adójára, amely a költségvetés kiegyensúlyozására volt hivatva.

Csak az a kérdés, nem estünk-e nagyon messze Angliától?

A konverzió különösen a kisbirtokok uzsorából burjánzott adósságainak a szanálása feltétlenül kívánatos és szükséges. Most majd eldől, lehet-e ez az ugyan-csak megtépzott városi vagyonok terhére, amelyeket szintén szanálni kellene. Vannak, akik azt hiszik, hogy a nagy bérház-tulajdonosok és vállalatok, amelyek eddig nem hoztak semmilyen rendkívüli áldozatot, a legkönnyebben kibírják azt a „kis” vércsapolást...

Rövidesen kiderül a parlamenti érdekepviseletek magatartása révén.

(K)

Az új pénzforrás, amelyből a bankokat kártalanítják

IV. FEJEZET

A konverziós, szanálási és mezőgazdasági kényszerregezési műveletek finanszírozása.

34. szakasz. A mezőgazdaság szanálására nemzeti adó vezettetik be, amely az alább felsorolt ingatlan- és ingó vagyonok után szedendő egységes 5 százalékos illeték kivételéből áll. Ez az öt százalékos taxa öt éven át 1—1 százalékosan fizetendő a következő javak után:

1. a tíz hektáron felüli falusi birtokok, (ide tartoznak mindenfajta művelhető föld, rétek, legelők, kaszálók, szőlők, kertészetek, dűnyésföldek, gyümölcsösök, árterületek, halastavak, erdők, stb.)
2. bányák, kőbányák és az általa művelésével foglalkozó minden vállalkozás, amely nem képezi kereskedelmi társaság tulajdonát;

3. a kereskedelmi és ipari társaságok és intézmények tőkéje;

4. a régi és új városi ingatlanok, amelyek értéke nem haladja meg a... (ezt az összeget később határozzák meg) lejt és amelyek nem társaságok tulajdonai;

5. állami járadék-kötvények, megyei és községi kötvények, városi és községi jelzáloglevelek és a Casa Rurala kötvényei.

E javak értékét az adókiutési becslések alapján állapítják meg, mégpedig olyformán, hogy a jövedelem huszszorosát veszik értéknek.

A készpénz semmilyen formában nem esik e nemzeti mezőgazdaság-szanálási adó alá.

Szabad mérleg-egyensúlyozás és egyebek

35. szakasz. A nemzeti mezőgazdaság-szanálási adó alapján az Állami Törleszt-

tési Pénztár kötvényeket bocsát ki, amelyek nem kamatoznak és nem kerülnek tőzsdei jegyzésre.

Ezeket az adómentes kötvényeket a Törlesztési Pénztár öt éven belül bevonja.

36. szakasz. Mindazon hitelintézetek, amelyeknek a követeléseit a konverzió, vagy mezőgazdasági kényszerregezés érinti, bevallott, vagy titkos tartalékait mérlegük kiegyensúlyozása céljából a kereskedelmi törvény formáságai nélkül is felhasználhatják.

Mennyit térítenek a bankoknak?

A 3. szakasz 7. bekezdése a következőképpen módosítódik:

A mindenfajta hitelintézetek jogszertint konvertált követeléseit az Állami Törlesztési Pénztár a 35. szakasz értelmében kibocsátott kötvényekkel fogja likvidálni.

Ugyanilyen módon kártalaníthatnak a hitelintézetek követeléseik 50 százalékos csökkentése fejében is. Ez a kártalanítás a szövetkezeti bankokra, hitel és takarékpénztárakra nézve teljes lesz, míg

azok a magánbankok, amelyek az utóbbi öt év alatt 20 százaléknál magasabb kamatot szedtek, csak 85, amelyek pedig 25 százaléknál szedtek magasabb kamatot, csupán 75 százalékos megtérítésben részesülnek, követeléseik leszállított részének.

A 10 hektáron felüli birtokok kényszerregezéséről szóló 9. szakasz egy új bekezdéssel olyképpen módosul, hogy az ebbe a kategóriába tartozó adósok kötelesek szanált adósságuk 10 százalé-

Titulescu valóban döntő fontosságú külpolitikai ügyek miatt jött haza

Maniut, Vajdát és Gogát a király kívánságára sürgősen Bukarestbe hívták

Bukarest, február 16.

Titulescu váratlan hazautazásának a kérdése meglehetősen tisztázódott. Ma már leszögezhető, hogy a londoni kötet valóban nem az itthoni belpolitikai kavargás miatt hagyta ott Genfét, ahol pedig sok és fontos dolga lett volna. Titulescu mostani bukaresti tanácskozásait teljesen el kell választani a belpolitikai kérdésektől, amelyek nagyon összekuszálódtak ugyan az utóbbi napok alatt, de ez teljesen Titulescutól függetlenül történt.

A belpolitikai élet kormányrudjánál Argetoianu áll, nem Titulescu. Argetoianu idézte elő a kavarodást és miatta válik ismételt esedékessé a kormányváltás. Titulescu ehhez legföljebb annyiban járult hozzá, hogy különféle kombinációkat fűztek a megjelenéséhez. Ezeknek a

kombinációknak viszont a jelenlegi körülmények között kevés gyakorlati értékük van. Legföljebb arra jók, hogy eltereljék a figyelmet arról, amiért Titulescu tulajdonképpen hazajött. Ennek valóban van gyakorlati haszna. Többek között az is — a kormány szempontjából —, hogy bármennyire vajdák is Argetoianu személye körül és miatt a helyzet, a kormány távozásáról pillanatnyilag nem lehet szó, mert az „érdeklődés” előterében, minden látszat ellenére is, nem a belpolitikai kérdések, hanem Titulescu tájékoztató információi, tanácskozásai és királyi kihallgatásai állnak. Ez az, amire most az igazán tájékozódott és tájékoztatott politikusok, magasrangú katonatisztek és diplomaták figyelnek, nem Argetoianu friss sajkahúzásai és Jorga egyre észrevehetőbb idegeskedése.

Súlyos külpolitikai kérdések!

Az Adeverul szűkszavú, de sokat sejtetően így ír:

„Azok a megbeszélések, amiket Titulescu a pártvezérekkel folytatott, minden kétséget kizárólag azt igazolják, hogy Titulescu kizárólag a külpolitikai kérdések miatt utazott haza Genfből.”

A lefegyverzés és az ezzel kapcsolatos megemlékezési és döntőbírósi szerződések ügye olyan fordulatot adtak a genfi tanácskozásoknak, amelyek közvetlenül érintik Romániát. A genfi világparlament hangulata eltolódott, a békeszerződések revíziója érdekében indított offenzíva megerősödött s a jelek arra vallanak, mintha a leszerelési konferencián vezérszólamot diktáló nagyha-

talmak hajlandók volnának a leszerelés kérdését szoros kapcsolatba hozni a békeszerződés revíziójával.

Mindez természetesen egyelőre csak a külsszak mögött folyik, Titulescu azonban éppen a külsszak mögötti „örténéssel” van tisztában s azért jött haza, hogy ezekről informálja az uralkodót és esetleg olyan állásfoglalásra készítse elő Romániát, amilyen az adott körülmények között az ország érdekében a leghasznosabbnak látszik.

Titulescu jelenlegi tárgyalásainak ebből a szempontból kell jelentőséget tulajdonítani. A helyes következtetések is csak ebből a kiinduló pontból vonhatók le.

Bukarestbe hívták Erdély »képviselőit«

A hétfői nap legfontosabb jelenségének egy cáfolat látszik. E cáfolat szerint Titulescu szerdán még nem utazik vissza Genfbe, mint ahogyan ezt előre tervezték s ahogyan a lapok írták. A londoni követ még nem intézte el itthon a dolgát, még nem adta le összes jelentéseit s még nem tájékoztatta mindazokat, akiket tájékoztatni szükségesnek lát. A királlyal már több ízben tanácskozott és felkereste a bukaresti pártvezéreket is. Kikkel akar még tanácskozni?

Ha Argetoianu legújabb konverziós meglepetése nem terelte volna el a párt-politikusok figyelmét, most bizonyára az volna a politikai élet legnagyobb szenzációja, hogy

Titulescu a király kívánságára táviratilag Bukarestbe kérte Maniu Gyuát, a badaconyi remetét.

Aztán telefonon beszélt hosszabb ideig Vajda Voivoddal, akit ugyancsak megkért, hogy haladéktalanul utazzék Bukarestbe. De még ez sem volt elég! Gogához is távirat ment, hogy sürgősen keresse fel Bukarestben Titulescut.

Bizonyára nem jelentéktelen dolog az, hogy Titulescu az uralkodó óhajára Erdély három legmarkánsabb képviselőjét kéri magához. De nem belpolitikáról van szó.

A badaconyi remete belpolitikai kérdésben, jobban mondvá pártpolitikai kérdésben nem jelentkeznék. Titulescu hívására Bukarestben, hanem azt várják, hogy Titulescu keresse fel őt. Vajda is kitérne a „meghívás” elől, hiszen az

utóbbi időben tüntetően Kolozsvárt építette ki magának főhadiszállásként és ugyancsak tüntetőleg tartotta távol magát Bukaresttől. És mit keres e két exponált nemzeti-prasztpárti politikus mellett a régi ellenfél, Goga?

A garadával felmerülő kérdésekre csak az a magyarázat lehet, hogy Bukarestben Titulescu és Vajda-Maniu-Goga között nem belpolitikai kérdésekről lesz szó. Bizonyítja ezt az is, hogy Maniu a távirat vétele után azonnal engedett a felszólításnak és vonatra ült. Goga is ugyanígy tett. Együtt érkeznek meg Goga és Maniu kedden délután három órakor a bukaresti pályaudvarra...

Vajdáról egyelőre még nincs hír. Illetve csak annyi van, hogy az adott helyzetben ő sem térhet ki Titulescu hívó szava elől.

Lapjelentések Titulescuról...

Titulescu hétfő délelőttöt is állandó tanácskozásokkal töltötte. Előbb a külügy-minisztérium egyik magasrangú tisztviselőjével folytatott bizalmas eszmecsere, aztán Madgearut fogadta. Titulescu és a Madgearu közötti beszélgetés feltűnően hosszúra nyúlt, de a jelentések szerint nem volt semmi összefüggésben a politikai helyzettel.

Később Vladimir Cristestit, Bessarábia miniszterét fogadta Titulescu. Ez a tanácskozás is hosszas volt.

Délután 5 órakor Titulescu Averescu marsallal folytat megbeszélést s aztán újra jelentkezik az uralkodó előtt.

Közben tovább zajlik a belpolitika

Egyes lapok híradása szerint Titulescu már vasárnap kijelentette volna a királynak, hogy a jelenlegi kormány nem alkalmas az ügyek további vezetésére. Ezt a hírt nem igazolja azonban semmi, sőt mintha éppen az ellenkezője történnék.

Csak Jorga idegeskedik. Argetoianu a konverzióval kapcsolatos legújabb sajkahúzását az ő tudta nélkül tette. Az ő tudta és beleegyezése nélkül jött olyan

teljesen elintézi s amíg más oldalról is csendesedik a helyzet.

Ha pedig Jorga valóban lemond és a király e lemondást eselleg valamilyen okból elfogadja, úgy Argetoianu veszi át a miniszterelnökséget és a jelenlegi kabinettel vezeti le a konverziós harcot.

Lehet azonban az is, hogy Argetoianu néhány minisztert kicserél. Így például már is hír van arról, hogy Vasilescu-Carpen kereskedelemügyi miniszter lemond. Helyét minden valószínűség szerint Argetoianu régi embere, Busila szenátor,

az Ugir elnöke foglalja el.

A Lupta cáfolja a koronatanács ter-
vének a hírét.

Az uralkodó hétfőn Mironescut és Auboin francia pénzügyi szakértőt fogadta. Mironescu két óra hosszat tartózkodott a palotában. Auboin bucsuzni járt az uralkodónál.

Az ellenzéki lapok egyrésze sehogyan sem akar hitelt adni annak, hogy Titulescu valóban csak külpolitikai kérdések miatt utazott haza. Hangoztatják, hogy a kormány napjai meg vannak számlálva s bukását Titulescu készíti elő.

A legújabb jelentések

Kedden délelőtt Titulescu Madgearu és Vladimir Cristin kívül Mihalacheval, Junianal és Ducával is tárgyalt. Ducával már másodízben jött össze hazaérkezése óta.

Az újságírók természetesen megrohanták a Titulescutól jövő politikusokat, azonban egyikük sem nyilatkozott.

Egyöntetűen azt hangoztatták, hogy a Titulescuvál folytatott tanácskozásokról nem mondhatnak el semmit, legföljebb annyit, hogy nincsenek összefüggésben a belpolitikai kérdésekkel. Csak külpolitikáról volt szó...

Az ellenzéki lapok gúnyosan kérdik, hogy miért tárgyal akkor Titulescu olya-

nokkal, akiknek semmi, vagy nagyon kevés közük van a külpolitikához?

Maniu este hét órakor találkozik Titulescuvál s azután valószínűleg kihallgatásra jelentkezik az uralkodónál. A kihallgatás után, ha ez valóban még kedden este megtörténik, Maniu és Titulescu együtt ebédelnek Popovicinál. Popovici-vel Titulescu már hazaérkezése után mindjárt hosszasan tanácskozott, miután Popovici tartja a legszorosabb összeköttetést Maniuvál, Vajdával és általában az erdélyi politikusokkal.

Vajda telefonizeteket küldött Titulescunak. Bejelentette, hogy súlyos spanyolnáthában fekszik s így nem tehet eleget a meghívásnak...

A konverzió izgalmai

Argetoianu 5 százalékos kényszerkölcsönre, amellyel az ingatlanokat sújtaná tegnap délután a kamara törvényhozó bizottságát foglalkoztatta. — Bratianu György pártja nevében egy deklarációt olvasott fel, amelyben

Argetoianu kényszerkölcsön tervét visszautasította.

Lupu nyilatkozik a Lupta mai számában és többek között a következőket mondja:

— Argetoianu ma egy olyan tervvel jön, hogy a háztulajdonoson segítsen a földirtókos. Viszont holnap azt fogja kérni, hogy a mezőgazdák segítsenek a városi lakosságon. Hát kérem ez nem megy!

A nemzeti-parasztpárt hasonlóképpen visszautasította — Mihalache elnökletével tartott ülésében — Argetoianu új megváltó gondolatát. Itt Madgearu szólalt fel, aki

antiszociálisnak és gazdaságellenesnek minősítette a pénzügyminiszter egész konverziós koncepcióját.

A király Argetoianu kényszerkölcsönjavaslatát elfogadta, miután Argetoianu tegnap audiencián számolt be az uralkodónak tervéről.

Ma estére összejön a többségi képviselői erdélyi csoportja, hogy megbeszélje a konverzió legújabb fordulatát. Ezen az értekezleten más párthoz tartozó erdélyi politikusok is részt fognak venni.

A DÉLUTÁNI LAPOK SZERINT
JORMA MÉGIS LEMOND

A délutáni lapok újabb helyzetváltásról adnak hírt. A „Viitorul” szerint

Jorga miniszterelnök minden pillanatban várható.

Jorga ugyanis kormánya elleni támadásnak vette Titulescu hazaérkezését és a pártvezérekkel folytatott tárgyalásait. Kiszivárgott hírek szerint „megbocsátatlan hibának” tartaná, ha tovább a kormányon maradna.

A miniszterelnök kedden délután jelentkezett az uralkodónál és lapunk zártakor még tart az audiencia.

Az „Adeverul” hosszú cikkben fejtegeti, hogy minden cáfolat ellenére Titulescu belpolitikai kérdéseket is tárgyal. A nemzeti kormányt akarja előkészíteni, hogy adott esetben akár huszonnégy óra alatt elfoglalhass helyét.

Csikban 35 fok hideget mértek

Constancia mellett befagyott a Fekete-tenger

Brassó, február hó 16.

A hideg az egész országban változatlanul tart.

Csikban egyes helyeken kedden 35 fokot mértek. Bessarábiában és Bukovinában hatalmas hóviharak dühöngenek, amelyek lehetetlenné teszik a vasúti közlekedést.

A Duna mentén levő Reni községnél egy fiatalember, aki a befagyott folyón át akart menni a tulsó partra, a jég alá bukott. Egy másik férfi lovon igyekezett át a folyón, ez alatt is beszakadt a jég és lovastól együtt a Duna fenekére került. A két szerencsétlen emberről eddig még nem sikerült megállapítani, hogy kik voltak.

A budapesti Meteorológiai Intézet északnyugati szelekkel nagyobb havazást jósol. A hideg enyhülése csupán az északi részeken várható.

Az a fagyhullám, amelynek érkezését már előre megjövendölték a nyugati államok meteorológiai intézetei, úgy lát-

szik, most érkezett meg Romániába. A fagyhullám hidege különösen Csehszlovákia és Erdély északi részeiben észlelhető. Szatmáron például —34, Kolozsváron —32, Brassóban —20 fok hideget mértek. Ezzel szemben Bukarestben még kedden reggel is +6 fok volt a hőmérséklet a fagyponthoz. Ezt a tavaszi időt azonban a déli órákban erős hideg váltotta fel.

Legnagyobb a hideg a Fekete-tenger partvidékén, ahol évek óta nem volt példa arra, hogy a tenger sósíze befagyott volna. Most azonban a konstanci kikötő előtt a tenger tükre többszáz méter távolságra a parttól teljesen befagyott és a jégkéreg olyan erős, hogy a jégbe ékelte hajók között gyalogszerrel lehet közlekedni.

Marosvásárhelyi tudósítónk jelentése szerint Marosvásárhely környékén is 18–20 fokos hideg volt. Szászrégen körül hétfőn erős hóvihár volt, amely egy méter res hóréteggel takarta be az utakat is.

Szeretett olvasóim!
Köszönöm önöknek tiszta szívből, hogy így imponálóan nagy számmal olvassák el oraimat. E hálátat mély megilletődéssel tolnásolom önöknek. Ismételtlen köszönöm önöknek, ámbár elismerésük nem engemet illet, hanem a lapot, mely mindig és mindenütt tökéletünk tisztaságának aranyfedezete lesz. Az a tény, hogy önök oly tömegesen olvassák orainkat, bizonyítja, hogy harmincnégy évolyamunk alatt nem keltettünk sok elégedetlenséget barátaink között, akiket szeretünk, akikhez hűségeselek voltunk.

Szeretett olvasóim!
Ma a nemzet nélküli az alkotmányos jogokat. Ugy kezelik, mint kiskorút. Az erkölcsi és gazdasági összeomlás lépcsőjén állunk. A lelkek anarchizálásának és a tartományok elenségesítésének látványa pereg szemünk előtt és a már nagyon közelinek tetsző összeomlás norájában alig hallatszik az egy és oszthatatlan nemzeti lelkiismeret hangja.

A nemzet szörnyű társadalom-gazdasági zűrzakadás középpontjába került, mert előkészületlen, lelemény nélküli s az inspirációment lángjával sem rendelkező emberek vezetik.

Szeretett olvasóim!
A román állam hajója a többi államok birtalmatlanságának jégömbjei közé került...

Igen tisztelt Főügyész ur!

Mielőtt a letartóztatási végzést kibocsátaná ellenem, tisztelettel felhívom szíves figyelmét arra az egyáltalában nem jelentéktelen körülményre, hogy a fenti sorokat, melyek egyébként mindenben kimerítik az alarm-törvény kritériumait, nem én írtam, hanem Maniu Gyula mondta el tegnap Badacsonyban, összegyűlekezett hívei előtt.

Csekélységem munkája mindössze annyi volt, hogy a „szeretett hallgatóság” frázist „szeretett olvasóim”-ra, a „nemzeti párt”-ot „lapunk”-ra s a „hallgatják” szót „olvassák”-ra cseréltem ki.

Remélem, hogy ezért a jelentéktelen cseréért nem óhajtja a mélyen tisztelt vádhatóság az én szabadságomat szabadságvesztésre kicserélni.

Egyébként maradtam mély tisztelettel.

PARDON!

Köztársaság?

Igen, keletkezett egy áramlat az országban a dolgok jelenlegi állapota ellen. De ez áramlat előmozdítóit és támogatóit nem a mi lapunk cikkeinek háta mögött kell keresni, mert ott a Korona legbiztonságesebb, legönzellemből és legérdektelenebb öreai állanak. Ennek a mozgalomnak zászlóhordozói azoknak a kompak soraiban keresendők, akiknek a Korona biztonságára kellene vigyáznunk s az ő szerencsétlen befolyásuk annál inkább táplálja ezt az áramlatot, minél közelebb állanak a Trónhoz.

*

Igen tisztelt Főügyész ur!

Mielőtt a fenti sorok miatt a letartóztatási végzést kibocsátaná ellenem, van szerencsém szíves figyelmét felhívni arra, hogy e tapintatlan s a valóságot nyilván nem is fedő közlemény nem csekélységem, hanem Averescu marsall műve az Indreptarea mai számában.

Abban a reményben, hogy így kellemes és állandónak látszó összeköttetésünk ezzel az esettel kapcsolatban Főügyész ur nem kívánja erősíteni, maradok kész tisztelettel híve...

PARDON!

Tisztelt Olvasóim!

Egy razzia a rendőrség kezébe adott négy-száz gyanús egyént, akik közül sokakat súlyos tettek nyomnak s régóta körözés alatt állanak.

Egykor Bukarest a békés, udvarias, szokásosan tiszta, hagyománytisztelő emberek városak volt.

A háború a szökevények méhraját bocsátotta. Bukarestre. A megszállás a hasznosok tömegét vezette be. Az új tartományokkal való egyesülés mindenféle elemeknek nyitott utat, akiknek semmi közösségük e hely jelével.

Egy ország a fővárosáról ismerszik meg. De ez ne legyen amerikai módon összeütközött Babel, egy nyereségforrás körül.

A bukaresti társaság, már annennyi megmaradt, intelligens, mégis hatalmas, a gazdasági szervezések napról-napra súlyosabb problémával állanak szemközt.

*

Igen tisztelt Főügyész ur!

Elismerem, hogy a köztudat a fenti sorokkal kapcsolatban, bármennyire türelmes legyen is egyébként, nem hunyhat szemet. Elvégre példátlan az, hogy valaki egy éjszakai razziaival kapcsolatban, melyen összefognak néhány száz tolvajt és betörőt, ily durva módon nekirohanjon a csatolt tartományoknak, azoknak lakóit „mindenféle elem”-nek titulálja s félre-

érthetetlenül igazasson a nemzet eszményi egysége ellen.

A közlemény, mely Főügyész ur előtt fekszik, részint nyílt regionalista igazítás, részint felhívás a bukaresti őslakosság-hoz, hogy verje ki a jövevényeket, hiszen eléggé „hatalmas” még.

Midőn beismerem a vezércikkesske inkriminálható és államellenes voltát, szót sem szólva a törvényes eljárás ellen, egyben van szerencsém közölni, hogy a kiváló szerzőt Jorga Miklósnak nevezik.

S a lapot, mely oly könnyedén helyt adott a soroknak, Neamul Románescnek. Egyébként maradtam mély tisztelettel... (m. i.)

Nagyszebenben holtan találták egy főhadnagyot

Támadói eszmélellenül hagyták a huszfokos hidegben a katonaisztet, aki megfagyott

Nagyszeben, február 16.

A Royal-szálló egyik vendége hajnali öt órakor a vasúti állomáshoz igyekezett. A szálloda előtt, az Erzsébet-utca sarkán, a fagyos havon katonai egyenruhába öltözött embert pillantott meg, aki mozdulatlanul feküdt. A vendég beszólt a szálló portásának, a kivel együtt rendőrt hívtak és az élettelen katonát bevitték a szállodába, ahol megállapították, hogy

Câmpian Vasile főhadnagy az eszmélelten ember, aki a nagyszebeni gyalogezrednél teljesít szolgálatot.

Minden élesztési kísérlet hiábavaló volt. Az előhívott orvosok megállapították, hogy a halál legalább két órával előbb állott be és a hulla a huszfokos hidegben csonttá fagyott.

A katonai hatóságok elrendelték a főhadnagy holttestének fölboncolását, amelynek során megállapítást nyert, hogy

a főhadnagy a halála előtti órákban na-

gyobb mennyiségű alkoholt fogyasztott. Külső erőszak nyomát nem találták a hulla-

lán.

Megindult a nyomozás, amelynek során kiderült, hogy jóval éjjel után a főhadnagy ittas állapotban összeakadt az utcán fiatalemberekből álló társasággal, amelynek tagjaival szóváltásba elegyedett. A társaság egyik tagja a veszekedés hevében arculütötte a főhadnagyot.

Az ütés olyan erős volt, hogy az italtól amugyis bizonytalan menésű Câmpian elesett és eszméletét veszítette. A társaság tovább ment és

otthagya az utcán fekvő az eszméletlen főhadnagyot, aki megfagyott a husz fokos hidegben.

A nyomozás során a gyanu Höchsmann Frigyes ismert footballistára és egy Schnell nevű magántisztviselőre terelődött, akiket le is tartóztattak, de ezen kívül is történtek letartóztatások a hadbíróság részéről.

Iszonyuan spórolnak a leszerelési konferencia delegátusai

Henderson kedvezményt kért a szállodában Leglúkarabbak a franciák, Tardieu egyáltalán nem ad borraivalót - Az amerikaiak sem költsékeznek - Litvinovné maga jár a piacra

Eddig mindössze egy félüveg pezsgő fogyott

Genf, február 16.

A leszerelési konferencián résztvevő 64 állam delegátusa között takarékosági mánia észlelhető. Mintha a világ vezető államfőiről a tüntetni akarnának a szegénységükkel, a legzsugoribb módon élnek a nemzetek városában.

A genfi luxusszállodák tulajdonosai így siránkoznak:

— Azt hittük, hogy a leszerelési konferencia megment bennünket a válságtól, de ha továbbra is csak ennyit fognak költeni az államférfiak, be kell mondanunk a jóreggelt.

Henderson, a leszerelési konferencia elnöke számára napi tizenötszáz frankos penzió szerény-árat csináltak.

— Nagyon szeretném, ha nem ütnének az összeghez még egy centime-et sem — szólt Nagybritannia külügyeinek egykori ura — mert legjobb akarattal sem tudnék többet fizetni...

És a szállodaigazgató sóhajtván füzi hozzá:

— Belátjuk, igaza van Henderson urnak. Végeredményben a Labour Party vezére szegény ember, akit az angol kormány nem támogat, a párt nem tud pénzelní a Népszövetségtől átvett kártalanításból, pedig évekig kell kijönnie Henderson urnak.

A genfi állam minimális szálloda és éttermi árakat állapított meg és a hotelek utóbb 10—15—20 százalékkal ezt is lecsökkentették. A legexkluzívabb étteremben az ebédért 5—6 frankot fizetnek a francia, román, görög és amerikai delegátusok, a vacsora 7 frankba kerül, ha a grill-ben étkeznek kilenc frankba. Malanól-féle kaviár 8 frank, főzelék 1,50, gyümölcs és sajt egy-egy frank, tehát a leszerelési értekezlet vendégei elég szerényen élhetnek.

A Hotel de la Paix igazgatója lemondóan legyintett:

— Nem tudom, elhiszik-e majd külföldön, hogy a történelmi fényű konferenciára mennyire ráfizetünk... Olykor nyomorúságos napjaink is vannak, amikor 45 frank sem gyűlik be a száz vendégtől. Egész őszintén: nem szeretnék a tulajdonosom bőrében lenni...

— Fáradság csak közelebb és pillantson végig a könyvükre. Mit láthat? Üres oldalakat... Tea és citromos víz, oran-

geade és vichy. No meg egy grogg, mert a delegátus ur éppen beteg volt. Egy vermouth, vagy cocktail igazán csekélység volna, de ennyit sem bontanak. Pohár pezsgőt és gesztenye pirét pedig egyáltalán nem szervíroztunk. Na ne töltszék,

mióta megkezdődött a konferencia, elfogyott egy félüveg Pol Roger pezsgő... Tizenegy nap alatt 392 frank bevételünk volt a pincéből. Nem akarnak, vagy nem tudnak fogyasztani a politikusok és diplomaták... Ebéd és vacsora idején egyszerre eltűnnek a delegátusok. Nagyon helyesen tetszett megjegyezni kisette-rembe járnak. Az elegáns diplomáciai banketten a mult emlékei. Körülbelül 150 frank bevételünk van egy nap.

Leglúkarabbak a leszerelési konferencia kiküldöttei közül a franciák.

— Persze Tardieu francia hadügyminiszter utól nem láthattunk még egy centime borraivalót sem — mondja a kedves német-svájci portás.

— Nem jó jel — folytatja tovább a derék fiú —, hogy a franciák nyolc hatalmas katonai autót rendeltek ki Párisból. Azokon hajtatnak a leszerelési konferenciára katonai soffőrjeikkel. Így takarítják meg az autótaxit...

— Hát az amerikaiak hogy viselkednek?

— Eddig legalább Gibson volt gáláns most már ő sem. De ők sem szórják teli marokkal a pénzt és nagyon haboznak, mielőtt valamit rendelnek.

Leggyengébb vendégek a törökök, akik másodrendű étteremben vacsoráznak egy frank ötvenes menüt. Az oroszok egy békés penzióban helyezkedtek el, Litvinoff feleségének, aki már reggel korán elindul a piacra kosárral a karján, nagyon kevés háztartási pénzt ad a bevásárlásokra.

A külügyi népbiztos felesége erősen alkuszik a piacon és legutóbb panaszkodva így szólt az elárúsítóhoz:

— Nem lesz drága 80 centime egy kiló almért? A férjem minden felesleges centimeért összeszid.

A genfi szórakozóhelyek kedvence Sir John Simon, angol külügyminiszter, aki bájos női vendégeit élceivel deríti hangulatára.

Brüning így mutatkozott be:

— Egy jófűtött nyugodt szobát kérek

Egy órán belül

torokgyulladás és influenzát kaphat, mert fertőzésnek mindenkor ki van téve. Védekezzék

Panflavin pasztillákkal.
A hatás biztos és tartós.

— mondta mikor Genfbe érkezett — az sem baj, ha az udvarra nyílik...

Brüning két napot töltött Genfben, minden nap 28 frankjába került napi háromszori étkezéssel. A leszerelési konferencia kancellári felszólalása tehát össze-vissza ötvenhat frankjába került a német birodalomnak.

Seidner Imre

A MINDENHATÓ FEGYVERGYAR

Faure francia képoiselő, aki szenzációs beszédben leplezte, hogy Franciaországból csak annak az államnak adnak kölcsönt, amelyik fegyver- és municiószükségletét a Schneider-Creuzot-gyártó, Franciaország legnagyobb fegyvergyárából szerzi be. Faure elmondta, hogy Jugoszlávia, Románia, Lengyelország, Törökország, Japán ilyen alapon kaptak kölcsönöket. Ezért nem fog sikerülni a leszerelési konferencia és ezért húzódik a japán—kinai viszály, mert a mindenható fegyvergyár érdekei így kívánják.

Astra Mozgó

BRASSÓ

MA PREMIER

február 16-tól keddtől:

DUPLA MŰSOR

mozi árakkal!

I.

Uferini

10 új attrakcióval

II.

MAX PALLENBERG

ELSŐ NAGY

HANGOSFILMJE

SIKKASZ-TÓR

vígjáték FRITZ KORTNER rendezésében

Főszerepben:

MAX PALLENBERG

HEINZ RÜHMANN

DOLY HAAS

FRITZ GRÜNBAUM

Világszenzáció!

Védje meg bőrét

NIVEA-CRÈME által

a zord és hideg időjárásból, hogy ne legyen repedezett és érdes. Dörzsölje be bőrét esténként, lefekvés előtt, alaposan Nivea-krémmel. A szövetek fiatalosan feszülnek, a bőr aktív lesz és megerősödik; szél és időjárás többé nem árthatnak neki. De dörzsölje be nappal is, mielőtt kimenne a szabadba, arcát és kezét Nivea-krémmel. Nem hagy semmi fénnyt és azt a friss-egészséges, fiatalos kinézetet adja, amelyet valamennyien oly nagyon szeretünk.

Nivea-Crème: Lei 16 oo—72.oo

Bellersdorf & Co., S. A. R., Braşov, Strada Iuliu Maniu 39

SVÁJ CZ — az infláció küszöbén

A Boldogság Szigetének valamit csinálni kell, mert különben tönkremegy. Svájcot nyugaton, a „krisz-szigetének” hívják eddig, mert Svájcban eddig a válság boldogtalansága még nem tört be.

Ennek is vége! Svájc gazdasági válsága nem új keletű. Hónapokkal ezelőtt, a lejárt német-svájci kereskedelmi szerződés meghosszabbításának tárgyalása alkalmával kivilágolt, hogy Svájcnak súlyos gondjai vannak. Külkereskedelmi mérlege évek óta egyre rosszabb. Nem tud exportálni, de exportálnia kell, mert gazdasági berendezkedettsége exportra készült. Nagy gép, textil, selyem és órapara van, amelynek vevő kell. Vevőt nem tud kapni, mert Svájcban nagyon drága az élet és így a svájci óra, selyem és gép nagyon sokba kerül, mert drága a munkabér.

Svájcban, 1914-hez viszonyítottna még ma is ötven százalékkal drágább az élet. A svájci megélhetési indexszám 147, ami annyit jelent, hogy ami békében Svájcban százbá került, az még ma is 147-be kerül. Az ilyen drága munkabérekkel termelő ipar a mai világversenyben exportálni képtelen. A német ipar is nehézségekkel küzd pedig ott a megélhetési index 132, Olaszországban 129, Angliában 104. Ezekkel az alacsonyabb munkabérekkel Svájc nem veheti fel a versenyt. Svájc exportképessége azonban nemcsak azt jelenti, hogy exportálni nem tud, hanem azt is, hogy Svájcba beözönlik az olcsóbb életviszonyok és így olcsóbb munkabérek mellett termelt külföldi áru. Svájc, amely arra predesztinált és arra rendezkedett be, hogy exportáljon, egy szép napon arra ébredt, hogy importál, mert a fogyasztás szívesebben veszi — és ez természetes is! — az olcsóbb külföldi árut, mint a drágább hazait.

Már 1929-ben 633 millió frankkal volt passzív kereskedelmi mérlege ami azt jelenti, hogy a pronosziozottan exportállam, Svájc, ebben az évben 663 millióval több külföldi árut vitt be Svájcba, mint amennyi értéket kiszállított. Passzívja 1930-ban 801, 1931-ben pedig 902 millió frankra nőtt. Boldogság Szigetén tehát tenni kell valamit!

Mit csinálnak a tőkés termelésű európai államok, mikor az üzlet tovább nem megy? Elsőbben is lezárják határaikat, megszorítják a behozatalt, azután lecsökkentik a munkabérek és árakat, hogy az ipar előállítási költsége olyan olcsó legyen, hogy az kiszállítva a világpiacra a más államok termékeivel konkurálhasson. Svájc sem tudott jobbat találni. Az importot korlátozó rendelkezéseit már kiadta és benn az országban megkezdte a munkabérek és az árak letörését.

Svájcban azonban ez a resztringálás nem megy simán. Svájc közgazdaszai a kérdésben két pártba szakadnak. Az egyik párt Jenny textilgyáros pártja és ez tiltakozik az ellen, hogy a behozatalt korlátozzák. Jenny tisztán látja, hogy azok az államok, melyek így a svájci piacra kiszorultak, ellenintézkedéseket tesznek majd. Ha kitiltják az olcsó olasz árut, Olaszország is kitiltja az olasz piacokon konvenialó svájci árut. A vámfegyverekkel való operáció Jenny szerint elvakult és egyoldalú fegyver. Jenny éppen ezért az árak és munkabérek letörése mellett van. Le kell szorítani a termelési költségeket, hogy a svájci áru az európai piacokon természetes módon konvenialjon. Ne legyen az életstandard index 147, legyen csak 80. Olcsóságot!

A másik párt Lur professzor pártja és ez azt hirdeti, hogy az életet mesterségesen olcsóbbítani nem szabad. Az árzuhanás betegség. Csak a stabil-ár tarthatja fenn a gazdasági élet stabilitását és csak a drágaságban lehet megélni és keresni. Ugyanígy gazdaság-politikát hirdet Fellner Frigyes budapesti egyetemi tanár is, akinek véleményét a B. L. nem régiben közölte is.

Inkább, ha másképp nem megy, jöjjön az infláció: értéktelensük el Svájc pénzét. Ez is jobb mód, mint az életnivónak az a megtörése és leereszkedése amelyet az olcsóbb ipari termelés érdekében a többi európai államok bevezettek s ame-

lyek életbeléptetése után és — és talán folytán! — az olcsó termelés ellenére is a többi európai államok még mélyebbre lezuhantak és még inkább tönkrementek.

Ennek az „inkább inflációt” hangoztató pártnak háta mögött állanak a svájci mezőgazdasági szövetségek is és Schrimer képviselő, az ipari szövetségek elnöke.

Le kell szögezni, hogy az infláció partja erősebb, mint az árletörés felfogása Svájcban ugyanis az a helyzet, hogy a termelés abszolút elakadt. A svájci életstandard drágaságának állandósága ugyanis olyan merev, hogy nap-nap mellett jobban és jobban kiszorul az európai piacokról a svájci ipar, amit legjobban a munkanélküliség statisztikáival lehet érzékelteni.

A textiltiparnak 1930-ban 754 munkanélkülye volt, 1931-ben már 2032. A géptiparnak két éve 250 dologtalanja volt, tavaly már 1500. Az órapar 133 munka-

Bukarestben exhumálták egy százados holttestét

A rokonság feljelentése szerint megmérgezték Ariteanu századosát

Bukarest, február 16.

Érdekes bűnügy szálainak kibontakozására van remény azzal az exhumálással kapcsolatban, amelyet kedden délelőtti hajtott végre az ilfovi törvényszék ügyész ségének utasítására Trentinescu vizsgálóbíró Stoiianescu törvényszéki orvossal együtt. A nagyenyedi tudószanatóriumban ugyanis nemrég meghalt Ariteanu Joan kapitány, akinek holttestét hozzátartozói Bukarestbe szállították és a Ghencea-temetőben helyezték örök nyugalomra.

Néhány nappal ezelőtt a kolozsvári törvényszékhez az elhunyt százados ro-

nélkülről egyetlen év alatt 4752-re nőtt fel. Egy év alatt huszonöt-ször annyira a munkanélküli, mint az előző esztendőben! Ez a rapid növekedés azt mutatja, hogy a svájci iparnak, — ha valamit nem csinál! — nincs már egy teljes esztendője sem.

Svájc nem kísérletezhet az ár és bérnyomás lassan ható orvosságával, tehát Svájcban drasztikusabb módszerekhez kell folyamodnia.

Nagyon érdekes és nagyon jellemző volna, ha a legstabilabb valutájú európai állam, Svájc, nyulna először az infáció félt és borzalmas fegyveréhez. És ha ez a harakiri tényleg megtörténne, mi lenne vajjon azokkal az irratlan pénzmenyviségekkel, amelyeket az európai megüött hitelbiztonsági országokból a betétesek Svájcba menekítettek?

És mi lenne magával Svájjal, amely nemcsak ipari és mezőgazdasági exportállam, de bankár is egyszerűs mind, hitelező, akinek szerte Európában rengeteg pénze fekszik?

Ezek az áthidalhatatlan nehézségek megfontolásra készítik majd a svájci pénzügy-kormányt és azt hisszük: Svájcban az infláció sokáig csak hön öhajtott kívánság marad ahelyett, hogy ténylegessé válhatna. Mert Svájcban is, mint szerte Európában, nem az agrár és nem az ipar, nem a munkás és nem az ember diktálja az élet-tempót, hanem a banktőke és a fináncpolitika, amelynek nem a néptömegek megélhetése, hanem a pénz kamathozama a fontos

(h)

A Nobel-díj megalapítójának fia Bukarestben

Bukarest, február 16.

Tegnap óta Bukarestben tartózkodik Gusztáv Nobel svéd gyáros, a Nobel-díj megalapítójának fia. Gusztáv Nobel kiállításán jelent meg az uralkodónál és Mária királynénál, holnap pedig elutazik Bukarestből Páris felé.

Új törvény a közszállítások rendezésére

Bukarest, február 16.

A közszállítások rendezésére vonatkozólag új törvénytervezet készült el, amely rövidesen a parlament elé kerül. Az új törvény ki fogja mondani, hogy a jövőben csak romániai iparvállalatok szállíthatnak az államnak. Külföldi beszerzésekhez a gazdasági tanács engedélye szükséges. Egy másik fontos pontja a tervezetnek arról szól, hogy árlejtéseknél ezentúl — egyenlő felosztással — az összes ajánlattevő cégek megkaphatják a megrendelést az ajánlatok között szereplő legalacsonyabb áron.

A francia politika két aktuális problémája

Páris, február 16.

A francia radikálisok hivatalos lapja, a Republique, részletesen foglalkozik a francia—lengyel titkos egyezmény megszűnése által teremtett helyzettel. A lap ellene van annak, hogy a francia kormány ezt az egyezményt meghosszabbítsa, mert az az álláspontja, hogy Franciaország nem vállalhat továbbra is kötelezettséget Lengyelország mellett. Ha tudniillik a szerződés hatályát a jövőre néve is fenntartják, a franciák könnyen háborúba keveredhetnek Németországgal a lengyel korridor miatt.

Itt említjük meg, hogy a választójogi törvény miatt a Laval-kormány helyzete egészen kritikussá vált a szenátusban s Párisban egészen bizonyosra veszik a kormány leszavazását. A szenátus ma délutáni ülése ennél fogva nagyon viharosnak ígérkezik. A Laval-kormány leszavazása külpolitikai szempontból jelentene súlyos komplikációkat, mert Franciaország genfi pozícióját a leszerelési konferencia tárgyalásain kedvezőtlenül befolyásolná.

A reparációs kérdés megoldása előfeltétele a világgazdasági helyzet megávitásának

A londoni nagybankok közgyűléseinek különös jelentőséget adnak azok a nyilatkozatok, melyeket erre az alkalomra tartanak fenn a pénzvilág vezetői, hogy a bankok elnöki székéből tájékozottassák a közönséget az aktuális gazdasági és pénzügyi problémákról. Az idén is nagy érdeklődéssel fogadták Mac-Kenna (Middlandbank), Goodenough (Barklay's Bank), Sir Harry Goshen (National Provincialbank), Beckett (Westminster Bank) közgyűlési nyilatkozatait. Legtöbb bankvezér nélkülözhetetlen rendszabálynak mondotta és helyeselte az Angol Bank aranybevéltási kötelezettségének felfüggesztését és egyetértettek abban is, hogy a világgazdasági helyzet a reparációs kérdés és a háborús adósságok problémájának végleges megoldása nélkül nem javulhat meg. Addig Anglia sem gondolhat az aranystandardhoz való visszatérésre. Egyetértettek abban is, hogy Anglia szempontjából ma fontosabb a belső piac árának alakulása, mint a valutaárfolyamok tartása.

Tőzsde

1932 február 16.

Zürich (nyitás): Berlin 121.65, Amsterdam 207, Newyork 512, London 17.70, Páris 20.19, Milánó 26.65, Prága 15.16, Budapest —, Belgrád 905, Bukarest 306, Varsó 57.45, Bécs —.

— Nutriapecsenye — a legújabb esemény. A hohenheimi állattenyésztési intézetben dr. Walter tanár előadása után ünnepi lakoma volt, amely elé nagy várakozással tekintettek, mert első volt a maga nemében. Pecsényének ugyanis olyan állat húsát szolgálták fel, amelynek szőrméjét az egész világon nagyon becsülik, húsát azonban, mint élelmiszert, eddig csak Argentina hazájában ették. Ez az állat a nutria, az argentinai mocsári hód volt. A vendégeknek izlett a hús, amely a nyul gerinéhez hasonlított, de kevésbé vad és ízesebb.

Felkérésre gyilkoltam

— mondja a kalapácsos Fischl a bíróság előtt is

Tanuvallomások a kalapácsos gyilkos ügyében

Kecskemét, február 16.

A kecskeméti törvényszéken hétfőn délután is vádizotlan érdeklődés mellett folyt Fischl Frigyesnek, a ceglédi kalapácsos banditának bűnügyében tartott fő-tárgyalás.

A szenzációs bűnper vádlottja a vádirat felolvasása után részletes vallomást tett arról, hogy miképpen történt a merénylet. Fischl Frigyes ezuttal is megmaradt amellett, hogy

öt maga az áldozat, Steinhertz Rudolf bujtatta fel a kalapácsos merénylet elkövetésére s még azt is pontosan megmutatta neki, hogy hová sujtson a kalapáccsal.

Vallomásában tagadta, hogy természetellenes viszony lett volna közte és Steinhertz között.

A vádlott után özvegy Steinhertz Rudolfné kisallgatása következett. Steinhertz tagadja, hogy férje a biztosítás érdekében rendezte volna meg a tragikus kimenetelű merényletet. Szerinte Fischl is csak azért vállalta magára ezt a beállítás, hogy vétkét valószínűsítse.

A következő tanu Adám vasuti kálauz, aki a ceglédi vonat fülkéjében megtalálta a véreben fetrengő Steinhertzet.

Lux Sándor dr. ceglédi orvos ismerteti azt a vallomást, amelyet a súlyosan sérült Steinhertz tett a kórházban eszméletének visszatérése után.

— Steinhertz valótlant mondott, — szölt közbe a vádlott.

Elnök: Tudhatta volna Fischl, hogy maga még abban az esetben is bűncselekményt követ el, ha Steinhertz kéri fel a merényletre.

— Hát ha ő agyon akarta veretni magát, — mondotta Fischl a hallgatóság hangos derültsége közben.

Nagy meglepetést okozott, hogy tanuként jelentkezett Fischl Frigyes édesapja

is és vallomást akart tenni. Kihallgatását a bíróság el is rendelte. Vallomásában előadta, hogy Steinhertzet nagyon jól ismerte s még a merénylet előtt néhány nappal is beszélt vele. Steinhertz erős ember volt, sokkal izmosabb, mint a fia s nem valószínű, hogy amennyiben Fischl valóban az ő tudta nélkül rendezte volna meg a támadást, ne védekezett volna. Az elnök kérdésére kijelenti: nem hiszi, hogy a fiának természetellenes viszonya lett volna Steinhertzrel.

Ezután került sor az orvosszakértők véleményének felolvasására. Az a vélemény, amely Fischl Frigyes elmeállapotáról ad képet, leszögezi, hogy a kalapácsos bandita minden valószínűség szerint erősen ideges rohamában követte el a merényletet a ceglédi vonatban.

Nem kell többet fizetni az egyenes adóra kivetett tíz százalékot

Bukarest, február 16.

A pénzügyminisztérium közlése szerint az ingóvagyonra kivetett, valamint a globális adókra alkalmazott 1929-es tíz százalékos, illetve a negyvenezzer lejen felüli globálisnál kirótt husz százalékos emelések 1932-ben is érvényben maradnak. Ezzel szemben nem maradnak tovább érvényben az ugyancsak 1929-ben az egyenes adókra kivetett tíz százalékos emelések.

* KOMAROMY JANOS, Ordasok címen megjelent új regénye. Az örök magyar lázadó nagy történelmi regénye, a gályarabok szenvedéseiről, Buda vivásáról, Thököli felkeléséről, az eperjesi vérengzésről és Munkács bukásáról. A 340 oldalas könyv ára 145 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

Modern Mozdó BRASSO
Tel. 518

Ma. kedden utóljára

„BEN-HUR“
RAMON NOVARRO-val
színes, hangos, világszenzáció.

HOLNAPTÓL:

„Ember, aki ölt“
Conrad Veidt. Trude v. Molo, Heinrich George-val

Jön: „A koldusdiák“ német filmoperette

Hírek

— Jól keresett Argetoinu hamisított levelével. Bukarestből jelentik: Furfangos módját találta ki egy Pavel nevű bukaresti szélhámos a pénzszerezésre. Argetoinu pénzügyminiszter irását hamisította, egy levelet vitt az ország összes prefektusaihoz a következő szöveggel: „Kedves barátom, légy szíves indíts gyűjtést a szerencsétlen rokkantak és nyomorékoknak, aki a háborúnak az áldozata. A levélben meg volt jelölve, hogy a befolyó összegeket Bukarestbe az Olimpia-utca 24 szám alá kell küldeni. A bukaresti postának feltűnt, hogy Lupsa egyenlősen kapja a 10—20 ezer lejcs utalványokat különböző prefektusoktól és a legnagyobb titokban nyomozás indult meg a fantasztikus jövedelem hátterének kiderítésére. A család rövidesen kiderült és Lupsan ma letartóztatták.

— PERLMAN ES PAULMAN SZILVESZTERI HISTÓRIÁJA. Bukarestből jelentik: Rendkívül érdekes ügyet tárgyalt ma az illovi törvényszék. Még szilveszterkor történt, hogy egy Perlman nevű dúsgazdag bukaresti polgár estélyt adott és leszerződött Paulmant, az ismert jazz-karmestert bandájával. Paulman nem tehetett azonban eleget a megállapodásnak, mert közben másféle angazsálta magát. Perlman, aki efelett rendkívül dühögött, még a szilveszteri éjszaka folyamán Storjan komisszárral a szigurancára vitette az egész jazz-bandát és ott különösen Paulmant súlyosan bántalmazták. A karmester feljelentése a törvényszék ma 5000 lej pénzbüntetésre és 5000 lej kártérítésre ítélte Perlmant és Storjan komisszárt egy hónapi fogházbüntetéssel sújtotta.

— A MAGYAR PÁRT FIGYELMEZTETÉSE A FELEKEZETI ISKOLÁK VEZETŐSÉGÉHEZ. Bukarestből jelentik: A Magyar Párt parlamenti csoportja felhívja a felekezeti iskolák figyelmét, hogy a Monitorul Oficial 1930. július 7-iki számában megjelent kultusztörvény 186-ik szakaszának 4-ik pontja szerint a községek kötelesek a felekezeti iskoláknak segélyt nyújtani, amit a belügyminisztérium 1931-ben 9967. szám alatt meg is erősített. Mint utóbb kiderült, e kötelezettségnek csak néhány község tett eleget s így a felekezeti iskolák majdnem minden községben súlyos anyagi kárt szenvedtek.

— TILTOTT MŰTÉT MIATT LETARTÓZTATTAK EGY BUKARESTI ORVOST. Bukarestből jelentik: A bukaresti rendőrség letartóztatta Redinsky dr. fővárosi orvost, akinek a Nerva Trajan-utca 12. szám alatt van rendelője. Az volt a vád ellene, hogy tiltott műtétet hajtott végre Bitea Mária családán, aki az operáció után meghalt. Állítólag vérmérgezés következett. Az illovi törvényszék vádlatára ma foglalkozott Redinsky dr. ügyével és elrendelte az orvos vizsgálati fogságba való helyezését.

— LETARTÓZTATTAK A KOLOZSVÁRI ELMGYÖGYINTÉZET EGYIK FŐORVOSÁT. Kolozsvárról jelentik: Beszámoltunk arról, hogy a katonai hatóságok vizsgálatot folytatnak néhány kolozsvári orvos ellen, a kiket azzal vádolnak, hogy hamis orvosi bizonyítványokkal egyes fiatalberekhez hozzásegítettek ahhoz, hogy a katonai szolgálatól megszabaduljanak. Az érdekes ügyben kedden fogantatották az első letartóztatást, a mikor is őrizetbe vették Bodea dr.-t, a kolozsvári elmgyógyintézet főorvosát, aki állítólag nyolcven ilyen hamis igazolványt állított ki. Több más orvos ellen a vizsgálat még folyamatban van és újabb letartóztatások is várhatók.

— VESZÉLYBEN A TORDAI NÉPKONYHA FENNTARTÁSA. Tudósítónk jelenti: A már néhány év óta áldásos működést kifejtő tordai népkonyha, amely naponként mintegy 500 embernek ad meleg ebédet, az idén az a veszedelem fenyegeti, hogy a kellő anyagi eszközök hiányán tevékenységét rövidesen meg a tél lejárta előtt meg kell szüntetnie. Oka ennek nem csak a mai nehéz viszonyok, hanem főként az, hogy a város tehetősebb polgárai, akik pedig még mindig elég szép számban vannak, elenyészően csekély kivétellel, mereven elzárkóznak a közhasznú intézmény anyagi támogatása elől. A népkonyha vezetője felhívással fordult a város társadalmához, azonkívül 100 lej bonokat bocsátott ki, remélve, hogy ezzel sikerül akkora összeget összehoznia, amely a népkonyha március haváig való fenntartásához szükséges.

— IPAROS IFJAK FIGYELMÉBE. Bukarestből jelentik: A Magyar Párt parlamenti csoportja felhívja a figyelmet arra, hogy az iparos tanonciskolát végzett ifjaknak joguk van 18 hónap helyett csak 12 hónap katonai szolgálatot teljesíteni. Erre vonatkozó kérvényüket a tanonciskolai bizonyítványaikkal együtt láttamoztatniuk kell a munkaügyi minisztériumban, majd be kell mutatni a sorozásnál, majd később a hadkiegészítő parancsnokságnál, ahol ezt a jogukat figyelembe veszik.

VANDERVELDE

a kiváló hollandi író, a szexuális problémák egyik legkiválóbb ismerője, európai felnevelés körutrá indult, amelynek folyamán Romániába is ellátogat.

— Incidens a temesvári feketelesz-tárgyaláson. Temesvárról jelentik: Kinos incidens játszódott le ma délelőtt a feketelesz-per itteni tárgyalásán. A védők kérdéseket tettek fel dr. Schuller állami hités vegyészhez, akinek azonban Varinca elnök megtiltotta, hogy a kérdésekre válaszoljon. Miután ez többször megismétlődött, a védők tüntetőleg kivonultak a tárgyalóteremből. Az incidenst végül is dr. Marta Sándor táblai elnök simította el.

— NINCS UJABB HALASZTÁS AZ ADÓVALLOMÁSOK BENYÚJTÁSÁRA. Bukarestből jelentik: Az adóbevallások benyújtásának határideje kedden lejárt. Újabb haladékot nem ad a minisztérium.

— A MUNKANÉLKÜLIEKET NEM LATJA EL, HANEM INGATLANOKAT VÁSÁROL NAGYSZALONTA. Nagyszalontáról jelentik: Mintegy három évvel ezelőtt Szalonta város tanácsa elhatározta, hogy több ingatlant vesz meg, így többek között az Ellmann Lajos tulajdonát képező Redutot, az Árpád-malmot és dr. Jacob János, volt szenátor erdejét. A város polgársága hiába tiltakozott az ingatlanvásárlások ellen és hasztalanul hivatkozott arra, hogy minden baninak meg van a maga sokkal fontosabb helye és most egyáltalán nincs itt az idő felesleges ingatlanvásárlásokra. Dr. Jacob János erdejének megvásárlása már megtörtént, noha ebből legfeljebb csak Jacobnak van haszna. A többi ingatlanvétel egyelőre kitolódott, mert a különböző törumok még nem hagyták jóvá az erre vonatkozó aktákat. Félős azonban, hogy később ezeknél is érvényesülni fognak olyan szempontok, amelyek minden egyebet képviselnek, csak éppen a közérdeket nem.

— CSÖDÖT KÉRTEK A LEGNAGYOBB BUKARESTI ZÁLOGHÁZ ELEN. Bukarestből jelentik: A főváros leghíresebb zálogháza, a banküzletekkel is foglalkozó Muntele de Pietate fizetési nehézségek közé került s hitelezői csődöt kértek ellene. Az illovi törvényszéken tartott tárgyaláson a betétesek egyhanguan a csőd elrendelése mellett foglaltak állást. A törvényszék nem hozott egyelőre határozatot, a zálogbank hitelezői azonban biztosra veszik, hogy a Muntele de Pietate ellen irgólom nélkül elrendelik a csődeljárás lefolytatását.

Influenza és nátha ellen megvéd, torokgyulladást, légcsőhurutot gyógyít az Anacot pasztilla állandó szopogatása. Egy fiola ára 37 lej.

— MÁRCIUS ELSEJÉN BE KELL VONULNI. Bukarestből jelentik: A kamara és a szenátus egyszakaszos törvényt szavazott meg, amely szóról-szóra a következőképpen hangzik: 1932. március elsején az 1932-es kontingens összes hadköteleseinek be kell vonulni, a csendőroket kivéve, akiknek bevonulási határideje: február 15.

— ELITÉLT ARADI KOMMUNISTÁK. Aradról jelentik: Az aradi törvényszék ma foglalkozott Krémer Miklós, Pachs József és Braun Béla ifjúmunkások ügyével, akiknél a múlt év augusztusában kommunista röpecdülakat talált a rendőrség. A törvényszék mai tárgyalásán Krémert 15 napi elzárásra és 300 lej pénzbüntetésre, Pachsot három havi elzárásra és 500 lej pénzbüntetésre ítélte, Braunt pedig hat havi fogházbüntetéssel sújtotta. A vizsgálati fogságban eltöltött idő beszámításával büntetésüket kitöltöttnek vélték s így azonnal szabadlábra helyezték őket.

A hélműködés renyhése a modern kultúreltel jelensége. Orvosa ajánlatára vegyen be este 2—3 szem Artin dragéet, reggelre normális, könnyű ürülése lesz.

— NEGYVENFEZER LEJT IGÉRTÉK EGY GÉPGYÁRÉRT AZ ARVERÉSEN. Aradról jelentik: Az aradi adóhivatal Assaer Károly ismert nagyiparos ellen hétfő délután árverést tűzött ki. Az árverés le is zajlott, de

minthogy a gépgyár egész berendezéseért csak 40 ezer lejt ígért valaki, az árverést a közeljövőben megismétlik.

— MEGSZÖKÖTT EGY SZÉLHÁMOS JEGYZŐ. Aradról jelentik: Az ujaradi járás-bíróság felfelentést tett az ügyészségen Fuchs Sándor volt községi jegyző ellen, aki a visszaélések egész raját követte el. A szélhámos jegyzőt, aki a legutóbb lezajlott feyelmi vizsgálat alkalmával megugrott, keresi a rendőrség.

— KOLDULÓ GYERMEKEK LEPTÉK EL AZ ARADI UTCÁKAT. Aradról jelentik: A közönség köréből számosan tettek írásbeli panaszt a rendőrségen, hogy kolduló gyermekek lepik el a várost. A rendőrség a közeljövőben razziait tart, amelynek során a gyermekkoldusok szülei ellen is eljárást indít.

— Agy- és szívérelmeszedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” viz megbecsülhetetlen szolgáltatást tesz azáltal, hogy a beltartalmat kiméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétszegtelenül tették, hogy a Ferenc József viz számos feloldási hűdésben fekvő betegnél is megtette a kel-lő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A világtörténelem legjelentősebb dátuma. Az egyik német újságnak arra a körkérdésére, hogy melyik a világtörténelem legjelentősebb dátuma, Shaw Bernard ezt a feleletet küldte: 1836 július 26. A rejtélyes válasz csakhamar megoldódott: ezen a napon született Shaw. Az egyéb válaszok legtöbbször a világtörténelem legjelentősebb dátumának Krisztus születését jelzi, némelyek a nyomda feltalálását. Wels, a híres angol író egész sor ilyen dátumot közöl, köztük Nagy Károly, Julius Cézár, Mohamed és II. Frigyes császár halálát. Amerika felfedezését, a westfalai békét és a két orosz forradalmat.

— Uj attrakciót mutat be Uferini má-tól kezdve a brassói Astra Mozgó-minden előadásán Max Pallenberg „Sikkasztók” filmje előtt. Óriási érdeklődés és siker jegyében folynak le Uferini előadásai a brassói Astra Mozgóban. Amint tegnapi lapunkban megírtuk, hogy Uferiniék a nagy sikerre való tekintettel vendégszerelésüket meghosszabbították és keddtől kezdve Max Pallenberg új filmje „Sikkasztók” előtt ők is 10 teljes-jen új attrakcióval lépnek a közönség elé. Az új műsort, melyet Uferiniék boszorkányos ügyességgel és tudással építenek fel, különösen ajánljuk a publikum figyelmébe. Eddig is szenzációs ügyességgel felépített, lüktető és gyors menetű előadást nyújtottak, második műsoruk azonban az első tulszárnyalja. Kápráztató trükkök és kacagtató jelenetek váltakoznak új műsorukban.

— Fájdalmak, melyek gyulladások, zuzódások, izam, tag, izület-ficamok következtében állnak elő, kibírhatatlanokká válhatnak. Az Egyesült Államokban felfedeztek egy szert, mely minden fájdalmat azonnal enyhít és rövid időn belül teljesen elmulaszt. ha a fájdalom részre „Sloan Liniment” cseppeket teszünk. A cseppek azonnal, csodásan hatnak. Sloan Liniment már nálunk is ismeretes és kapható.

— A VONAT ELÉ VETETTE MAGAT BIHARPOSPÖKINÉL EGY MUNKANÉLKÜLI Nagyváradról jelentik: Tegnep este tíz órakor Biharpuspökinél a szatmári gyors elé vetette magát Farkas Zsigmond állásnélküli keré-gyártó segéd. A mozdony kersztülment a szerencsétlen emberen, akit életveszélyes állapotban szállítottak kórházba.

— A BATOR VÉTEKÖZ. (Sajtbőbemutató a brassói Astra Mozgóban.) Leopold Pichlernek hívják a Pallenberg által megszemélyesített főpénztárost, de éppen úgy hívhatnák akár-hogy is... A csendesen kerdőző, igen jámbor fajta bürokraták nagy nyájához tartozik, a maga gondjaival, lelkiismeretességével, kövér feleségével, sovány gyermekeivel együtt. Gyűszűnyit kóstol csupán az „Angyal bár” rock-tailjéből s nyomban családréságot olvas munkában megkopaszodott fejére, sikkasztóknak tudja magát. Bucsuleveleket ír, hurkot rögtön-ző reszkető kezekkel, botor viziók alatt vergődik, míg a darab zárójelenete egyszer s mindenkorra nem rehabilitálja. Pallenberg bárbeli lidércnyomásai fototechnikailag is tökéletesek. A szellemes szűszéjű filmet Kata-jev műve nyomán Fritz Kortner rendezte. A verbeli pallenbergi alakítás mellett Heinz Rühmann, Dolly Haas és Fritz Grünbaum csillogtatják tehetségüket. A film félbemászó muzsikáját Brodszky Miklós szerezte. Az élményszámba menő, szokatlanul nivós filmet kedd estétől kezdve vetíti a brassói Astra Mozgó.

— A DIAKSAPKA VÉDELME. Bukarestből jelentik: A fővárosi rendőrség letartóztatta Gogu János pincért, aki diáksapkát viselt. A rendőrbíróság hat hónapra ítélte Gogu-t, annak a paragrafusnak az alapján, amely az idegen egyenruha viselését bünteti.

— DR. KAHANA ERNŐ NAGYVÁRADI ELŐADÁSAI. Nagyváradról jelentik: Dr. Kahana Ernő, az ismert brassói individuálpszichológus és szociológus, a nagyváradi Szabadegyetem meghívására két előadást tartott vasárnap Nagyváradon. Első előadásában

Xeresi bor, vagy csukamájolaj?
melyik a jobbízű?

Ha Önnek, vagy gyermekeinek csukamájolajat kell szedni, ne felejtsek el, hogy az

ELIXIR PANGADUINE

a legfinomabb tokhal-máj kivonatból készült, íze elsőrendű, a csukamájolaj minden hatásával rendelkezik és négyszer olyan erős!

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

individuálpszichológiával, a másodikban munkásvédelmi kérdésekkel foglalkozott. A nagyszámu közönség az előadót meleg ünneplésben részesítette.

— KÖSZÖNET. Verzár Sándor elhalálozása alkalmából hervadó virágok helyett Gurt György mérnök ur és Ró.h L. kereskedő ur 500—500 lejt adományoztak a szegények javára. A nagylelkű adományért hálás köszönetet mond a brassói róm. kath. plebánia-hivatal.

— MAROSVÁSÁRHELYI HIREK. Marosvásárhelyről jelentik: Barta János, marosmegyei Ponty községbeli legény váltott hamisított apja nevére s beváltotta egy szászregényi bankban. A törvényszék ma foglalkozott az ügygel s a váltóhamisító legényt 1 évi fogházbüntetéssel sújtotta. — A maroshévízi állami tisztviselők és taniók memorandumot küldenek a miniszterelnöknek, azonkívül a közoktatásügyi és pénzügyminisztériumhoz, a melyben megírják, hogy szörnyű nyomorban sanyalódnak, mert szeptember óta nem kaptak fizetést. — A marosvásárhelyi iparosok és kereskedők küldöttége a napokban interve-niál Raileanu prefektusnál és dr. Musca Pé-ternél, az interimár bizottság elnökénél, hogy Liveanu Vasile, az adókievítő bizottság egyik elnökének kinevezését semmisítsék meg. Liveanu, aki eddig adókontrollorként működött a városban, kiméletesen szigorával félemlítette meg a marosvásárhelyi kereskedőket és iparosokat. — A marosvásárhelyi zsidó nőegylet szombat este tartotta meg Kiss József emlékjét. Az estély tiszta jövedelmét, 15 ezer lejt, a zsidó népkonyha javára fordították. — Hel-tay Ida, a berlini Staatsoper volt énekesnője és Hegyi Lili estőtörtétkör rendezik meg ope-raes-jüket. — Főthy Károly, a „Gül Baba” című operettben ünnepli meg 25 éves színészi jubileumát.

Egészségét ne tegye kockára! Ne kísérletezzék különböző tápszerekkel egészségének rovására, hanem használjon reggelire, uzsonnára Ovomaltine-t.

Snort

A nagyváradi AC újabb nagy sikere Geniben

Genf, február hó 16.

A NAC csapata vasárnap a genfi kül-földi kombinált csapat ellen mérkőzött és szép játékaival teljes elismerést aratott. Ellenfele komoly játékerőt képviselő együttes volt, melyben négy cseh, öt angol, egy délamerikai és egy jugoszláv játékos szerepeltek. A vezető gólt Bodo-la szerezte meg, melyre a genfiak két góllal feleltek az első félidőben. Szünet után Rónai és Kocsis lőttek újabb gólokat az ellenfél egy góliával szemben. A végeredmény: 3:3 (1:2).

↑ Belgium—hollandia 3:2. Amszterdam-ból jelentik: A belga—holland országközi válogatott mérkőzést a belgák 3:2 arányban megnyerték. A mérkőzés befejezése előtt néhány perccel még a holland csapat vezetett 2:1 arányban.

↑ Genova 93—„Budai „11” 3:0 (1:0) Genovából jelentik A Budai „11” védelme derekasan működött, azonban a csatáro-ra teljesen csődöt mondott.

↑ Olaszország az Európa-kupa élén. Tegnapi számunkban rövid távirati tudósításban közöltük, hogy Olaszország 3:0 arányban legyőzte Svájc válogatott csapatát. A mérkőzés Napolynban folyt le 25 ezer főnyi közönség előtt. Az eredmény alapján Olaszország három pont előnnyel vezet az Európa-kupában, melynek helyezési sorrendje a következő: 1. Olaszország 8 pont. 2. Ausztria 6 pont. 3. Magyarország 5 pont. 4. Csehszlovákia 4 pont. 5. Svájc 1 pont.

↑ Olympia—Brasovia jég-hokki mérkő-zés. A cenklati pályán lefolyt jég-hokki mérkőzés az Olympia győzelmeivel végződött. Fredmény 2:1 (1:1, 0:0, 1:0). Az érdekes küzdelemnek elég nagy nézője volt. Kahan M. bíraskodott.

— EGY TORDAI VETERÁN DALOS UN-NEPLÉSE. Tudósítónk jelenti: A tordai Magyar Iparosgyűlés otthona lélekemelő és ben-
sős melegségű ün-
vényi színhelye volt. A Tor-
dai Magyar Da-
r által rendezett műsoros
estély keretében átadták Bőjthe Gábornak,
tordai veterán dalosnak, aki több, mint ötven
év óta lelkes buzgalma tagja a dalkörnek,
azt a kitüntetések, (arany érmet és disz-
oklevelet), amelyeket a tavalyi kolozsvári da-
losversenyen a Dalosszövetségtől kapott. Az
üdvözlő beszédet Lőrinczy Dénes esperes, dal-
kőri elnök tartotta, míg a Dalkör a beszéd
előtt és után egy-egy dal eléneklésével adott
kifejezést régi tagja iránt érzett tiszteletének
és szeretetének.

— SIKERREL MUKODIK A SZÉKELY-
FOLDI SZINTRSULAT. A sok hányódást
után felbomlott Berczy-szintársulat tagjai
már néhány héttel ezelőtt külön társulatba
tömörültek, amely szép és komoly
játszik most a Székelyföld városaiban.
leg Gyergyószentmiklóson vendégsze-
l. A magyarság megértését a ki-
csapat segítségére és a közönség, amely ko-
moly színészek komoly igyekeztét látja, es-
térő-estére tanúbizonyságot tesz arról, hogy
becsületes művészbereket hajlandó támo-
gatni. A kis társulat, amely a legkittünbb
darabokkal szerepel, Battyan Kálmán vezeté-
se alatt működik, de része van a sikerben és
a munka nyugodt. Lehetőségében valamennyi
tagnak.

— Szabad kikötők a védvamos Angliá-
ban. Londonból jelentik: A Daily Herald
jelentése szerint az angol kormány a kö-
zeljövőben Anglia területén több úgyne-
vezett „szabad kikötőt” akar létesíteni,
hogy ily módon kísérelje meg az új véd-
vamos politika következtében a tranzito-
kereskedelemben mutatkozó 64 millió
fontos veszteség csökkentését. Az angol
kormány rövid időn belül közölni fogja
azoknak a kikötőknek a neveit, amelyek-
be szabadon lehet külföldről árut behoz-
ni ha a kérdéses árut ismét a külföld-
re adják el.

— VERES LESZAMOLÁS TANC KÖZBEN.
Tordai tudósítónk jelenti: A tordamegyei Me-
zőnagysán községben a falu legénysége táne-
mulatást rendezett. Javában folyt a mulat-
ság, midőn Pop Juon 28 éves csáni legény
hirtelen, még mielőtt szándékát valaki észre-
vette volna, odalépett Hádărănu Nicolae,
ugyancsak csáni legényhez és késével mellbe
szurta, aki vértől borítva összeesett. A szurás
áldozatát kórházba szállították. A késelő le-
gényt pedig letartóztatták, aki a csendőrségen
azt a különös vallomást tette, hogy ő azért
szurta le Hádărănut, mert egy korábbi alka-
lommal egy mulatságon összetűzése volt egy
barátjával és Hádărănu megakadályozta őt
abban, hogy barátját megszúrja. Neki ezért
bosszút kellett állnia rajta.

Oblomovizmusba kergeti az inség az er- délyi magyar irodalmat

Utóirat ahoz az interjuhoz, amelyet a lenti
címen vett föl Szombati-Szabó Istvántól a
B. L. bántási szerkesztője

Némegy Gábor, a B. L. aradvidéki és
bántási szerkesztője néhány nap előtt
bántási körútján nálam járván, megkért,
hogy adjak neki őszinte és leplezetlen in-
terjút arról, hogy milyennek látom ma
az erdélyi magyar irodalmat és miben
látom annak válságát. Minden tölen tel-
hető módon és sokáig igyekeztem kibujni
e kívánság teljesítése alól, mert nem ér-
zem magamat olyan fontos személyiség-
nek és először élt életemben az a kitün-
tetés, hogy egy nagy lap országos nyil-
vánossága számára interjút adjak. Hosz-
szas unszolás után azonban végre is meg-
törttem és beadtam a derekamat.

Az interjút, amely a B. L. február
14-iki számában jelent meg a fenti cí-
men, Némegy Gábor egyéni viszonyaim
legprivátabb területén járó, egyébként
kétségtelenül a legjobb szándéku és ne-
mez intenciójú kommentárral fejezte be,
melynek néhány jóhiszemű, de rám néz-
ve nagyon kellemetlenül, sőt kinosan ha-
tó tévedést azonban a tények és az igaz-
ság érdekében okvetlenül helyre kell iga-
zítani.

Az interjuhoz fűzött kommentárban,
sajnos, szó esik az én anyagi viszonyaim-
ról is, amelyekről én az interju során
egyképpen nem nyilatkoztam, sem
azoknak a nyilvánosság előtt való kite-
regetésére felhatalmazást nem adtam. Ha
az anyagi helyzetemre vonatkozólag ne-
kem feltett kérdésre közbevetőleg s ba-
ráti intimtással tettem is megjegyzést,
egyképpen nem azzal a tudattal s leg-
kevesebb azzal a céllal tettem, hogy ez
a nagy nyilvánosság fóruma elé jusson.
My house is my castle. Be'só személyi és
magán ügyeim igazán senkire sem tarto-
znak és nem is érdekelhetnek senkit
sem rajtam kívül. Ezekkel nem szoktam,
nem is ildomos dolog a nyilvánosság elé,
még kevésbé a sajtó országos nyilvános-
sága elé kiállni. E kabátfelvétel és bu-
csuzkodás közben könnyedén, hanguly-
talanul és fontosság nélkül tett meg-
jegyzésnek a nyilvánosság elé juttatása
ellen a leghatározottabb póttól emeltem
polna, ha csak egy pillanatra és távolról
is sejtethet, hogy nyomdafesték alá
kerül.

Van azonban az interju kommentárjáb-
ban egy másik dolog is, ami könnyen
alkalmas lehet arra, hogy nagyon kel-
lemetlen és valótlan színben tüntesse fel
a közvélemény előtt a lugosi egyházat, a
melynek a kenyerét tíz év óta eszem. Azt
mondja ugyanis a kommentár, hogy csak
abból a papi kongruából kell megélnem,
amit nem igen szoktak kifizetni. Szent
igaz, hogy kongruát nem láttunk a múlt
év június óta, tehát kilencedik hónapja,
az is igaz, hogy az a kongrua a sok
mindenféle redukció után úgy elolvadt,
mint a jégcsap, de le kell szögezmem azt
is, hogy erről a kérdéssel s egyházi ja-
vadalmi viszonyaimról egyáltalában nem
volt szó közöltünk s Némegy Gábor meg-
kérdésem nélkül, bizonyára az általa
nosan ismert kongrua-viszonyokra és sa-
ját egyéni feltételeire építette azt az ál-
lítását, amelyből könnyen arra lehetne
következtetni, mintha rólam a lugosi egy-
ház egyáltalán nem viselne gondot s élet-
egzisztenciám biztosításához semmivel
sem járulna. Az igazságnak és egyházam
jó renoméjának érdekében is tartozom
annak kijelentésével, hogy egyházam ró-
lam mindig a viszonyoktól és tőlem tel-
hető módon gondoskodott. Hálálanságot
és igazságtalanságot követnek el vele
szemben, ha ezt a tényt — a közlemény
téves beállítása dacára elhallgatnám.

A tengerre-menetelről volt bár szó, de
ezt nem én és nem üdülésből, nyaralásból,
vagy passzióból szeretném, hanem kezelő
orvosom sürgeti már három esztendő óta
és pedig nem a lelki gátlások alól való
felszabadulás céljából, hanem ének óta
tartó légzőszervi megbetegedésem kurá-
lása végett. Ami pedig éppen ezzel a ten-
ger-kérdéssel kapcsolatban legvégül a
Baumgarten-alapítvány elnökehez inté-
zett jóindulatu figyelembeajánlást illeti,
nehogy hazabeszélésnek tűnjék fel bárki
előtt is a kommentárnak ez a passzus,
le kell szögezmem, hogy beszélgetésünk
során erről egy szó sem esett közöltünk,
a kezdeményezés teljesen rajtam kívül,
sőt tudtomon kívül álló s engem nagyon
meglepően érintő egyéni kezdeményezése
Némegy Gábornak s egyébként is azt hi-
szem, hogy erre a figyelemre sokkal méltó-
bbak és érdemesebbek is vannak,
mint én.

Egyébként Némegy Gábornak jóhisze-
mősége, jószándékusa és jóakarata
iránt a legteljesebb elismeréssel, elkerül-
hetlenül szükségesnek láttam, hogy
ezeket a szándékokatlan lapszusokat
ugyanazon nyilvánosság előtt korrigál-
jam, amely előtt azok megnyilatkozást
nyertek.

SZOMBATI-SZABÓ ISTVÁN

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdal-
mak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-téle

ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban,
mely két kapszulát (ostyában) tar-
talmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kap-
ható gyógyszerárakban és drog-
riákban. 17171

— TORDAMEGYEI HIREK. Tudósítónk
jelenti: A B. L. közelebről beszámolt arról
a gyilkosságról, amely Tordamegye Mezőörke
községében történt és amelynek során Stoica
Anna, Stoica Gligor, Modol Péter, a falu leg-
vagyosabb gazdáját, Stoica Pétert kegyet-
len módon, fejét a falba verve, meggyilkol-
ták. A vizsgálat kiderítette, hogy a gyilkosok
200.000 lejt vettek magukhoz, amelyet elrejt-
tettek. Ezt a tényt egy kis 4 éves fiú, Stoica
Gligor árulta el, aki véletlenül látta, midőn
a gyilkosok a pénzt elvették és tudta azt is,
hogy azt a nagyanyjánál helyezték el. A
gyermek ezt elbeszélte barátainak és így a
dolognak a faluban is híre ment. Kiderült
tovább, hogy a gyilkosság értelmi szerzője,
Modol Lia, megszökött a faluból. Elrendelték
országos körözését. — A tordamegyei Lunka
községben súlyos szerencsétlenség történt. A
Galbaseanu-féle vízi malomban Bálint Jó-
zsefné odaváló asszony igen közel hajolt a
sebesen forgó malomkoronghoz, amely elkap-
ta ruháját és az asszonyt valósággal felgö-
gyölítette. A baleset következtében Bálintné
bal könyöke teljesen összemorzsolódott. A
szerencsétlenség áldozatát — súlyos állapot-
ban — szállították a tordai kórházba.

— Anglia jobban fog vigyázni a pén-
zére. Londonból jelentik: Sir Arthur
Samuel angol képviselő, volt kereske-
delmi és pénzügyi államtitkár kijelen-
tette, hogy Anglia az utóbbi 60 év alatt
külföldön beruházott tőkéin összesen
2000—5000 millió fontra becsült veszte-
ségeket szenvedett, ezért a jövőben a leg-
szigorúbban meg kell vizsgálni az Ang-
liában kibocsátandó külföldi kölcsönö-
ket.

— ELOFIZETŐINK kísérik figyelemmel a
címkejükön feltüntetett lejáratot. A lap za-
vartalan expedíciója érdekében gondoskodja-
nak idejében a lejárt előfizetés megújításáról
s ha akár postán, akár megbízottunk útján
megújították az előfizetést, figyeljük meg,
hogy 8 napon belül az új lejárát szerepel-e a
címken.

DECSEY ZOLTÁN:

125

A SIRO VÁROS

Senki sem jelentkezett.

— Ha két órán belül még egyetlen egy
nemzeti zászló van kinn a házakon, az
illető háztulajdonost nyomban lecsuka-
tom, az urakat pedig egyetemleg teszem
felelőssé.

Sarkon fordult és a lépcsőházba in-
dult. Pista gyors léptekkel érte utól.

— Végh szerkesztő... A Felsőmagyar-
országtól.

— Igen ezt a nevet tegnap tették visz-
za a lap fejére. Mentségükre szolgál,
hogy akkor a szovjetet még nem prokla-
málták, amikor a lap már elkészült.
Éppen hivatali akartam az elvtársakat. A
sajtóval különben is külön közölni való-
im vannak.

Nem volt nagyon udvarias. Még min-
dig elfelejtette megmondani a nevét és
vendége előtt lépett a polgármesteri
szobába.

— És mivel szolgálhatok?

— Valamit a lapom részére...

— Hát kérem, a lapjának mától kezdve
ez lesz a címe: Vörös Újság. A többi
polgári lapokat beszűntetjük. Ellenben
napilapként jelenik meg a Munkás, ame-
lyet a cseh imperializmus rögtön kezdet-
ben beszűntetett. Kettős cenzúra lesz. Az
egyiket a szovjetkormány megbízásából
én gyakorolom, a másikat a katonaság ré-
széről a politikai megbízott. A kéziratok-
kat nem kell beküldeni, mi majd a
nyomdában végezzük el a munkát...

— Cenzúra...

Nagy családias volt a hangjában.

— Persze, hogy cenzúra. Hát csak nem
nézhetjük el, hogy polgári firnconok itt
nacionalista bacillusokat tenyésztenek
ki... A szovjet újságja egészen más va-
lami, mint a polgári társadalomé volt.
Itt nem lesznek hátborzongató riportok,
szerelmi nyalakodás, ostoba novellák.
Lesznek szakszervezeti hírek, lesznek
komoly, tudományos cikkek, a tömegek
megnevelése a marxista igazságokra. —
Majd beletanulnak. Hiszen az újságiró
tolla a legkönnyebben hajlítható.

Pista az ajkára harapott. Szó nélkül
ueghajtotta a fejét és magárahagyta a
város új urát. Mert nem fert kétség hoz-
zá, hogy mostantól kezdve ez a pocakos
feketeség fog itt parancsolni.

Csoltó bácsi most is úgy ült a helyén,
mint amikor a régi polgármestereket
szolgált ki. No, ennek könnyű a meg-
szólítása. Sem ur, sem elvtárs, egyszerü-
en Csoltó bácsi. Szalonképes titulus
egy a polgári, mint a bolsevista társa-
dalmi rendben.

— Csoltó bácsi, ki ez a haragos em-
ber?

Az öreg lebiggyesztette a száját.

— Éjjel gyűjt Budapestről, oszt' azt
mondta, hogy ő a szovjetkormány meg-
bizottja. Valami Hyrossik János. Hogy ő
végi mostantól a polgármesteri munkát.

— Na, cudar egy ember, ezzel nem le-
szünk jóban...

Már nem lobogott zászlóerdő a váro-
son, lekonyult arccal jártak az emberek,
az első szörnyű családias véres sebet ej-
tett a lelkeken. Egy-két épületen vörös
lobogó, de hol van a tegnapi mámor?
Hol a riadó lelkesedés, az égre törő bol-
dog gyönyörűség? Mintha forró vízzel
öntötték volna le a várost, érzékenyen
reagálnak a lelkek...

És már jönnek a plakátok, az új ren-
deletek. Te jószágos Isten, mennyi új
törvény, mennyi új tudnivaló. Hogy
mit szabad és mit nem. Hiszen hetek
telnek el, míg ki lehet okosodni belőlük.

És mindegyik plakát záró mondata
az az idéttlen fenyegetőzés a forradalmi
törvénytöréssel. Hát nem szenvedett fél-
éven át eleget ez a megpróbált város,
hogy most kancsukával jönnék a nyaká-
ra? És ezek a csapások annál jobban
fájnak, hogy testvérkéz zudítja a nya-
kukba...

A távolról morajló dübörgés. Aki so-
hasem hallott ágyuszót, az is tudja, hogy
a közelben ágyuznak. Talán a város ha-
tárában. Itt vannak még a szomszéd-

ban, talán készek arra, hogy minden
pillanatban visszatérjenek és ezeknek itt
nincs okosabb dolguk, minthogy ostoba
rendeletekkel bolondítsák meg az embe-
reket és mindenkit szervezkedésre szó-
lítaniak fel...

Hanem a képes plakátok... azokban
van erő és lendület... Az a plakát hatá-
rozottan tetszik és sűrű szemlélcsoport-
okat csábít, amelyek a versaillesi nagy
asztalt mutatja. Körülülük a finom dip-
lomata, a hatalmas urak, akik most a
világ sorsát akarják dirigálni és milliók
életéről akarnak dönteni az ő megérke-
zésük nélkül, de közbük csap egy ha-
talmos vörös ököl Huj, hogy repülnek
szanaszét az akták, hogy fröccsen a tin-
ta a fénylő plasztronokra, milyen meg-
döbben arcok merednek az izmos vö-
rös ökölre, amelynek nincs más fegyve-
re, mint az erő és az öntudat...

— Szőnyibe ütközik. Az úgy rohan, hogy
alig van megálló ideje.

— A listákat már kiküldtük. Nagy-
szerű munkát végzett, elvtárs! Az első
század már délben indul a bélei frontra.
Bizony, szükség van a pótlásra. Lyuka-
kat kell betölteni. Nagyon értékes szolgál-
latot tett. Nem is feledkezünk meg róla.
Pistának keserű lett a szája ize.

— Tudja, Szőnyi ur, hogy nem így
gondoltam az egészet és nagy számarsá-
got követek el az urak.

Szőnyi csodálkozva nézett rá.

— Hogy-hogy? Mi a baj?

— Bevették a nemzeti lobogókat!
Megsebeztek a város szívét. Hát olyan
sürgős volt ez? Ezen fordult meg a
szovjetállam boldogulása? Ha ezt hakt-
lövészt el nem követik, ma este a fél
várost kivihették volna a frontra. A fél
heti időt nyerhetek volna és nem álla-

na meg az előretörés lendülete. Azok-
nak most idejük lesz az első remületből
magukhoz térni, szervezkedni, erőt gyű-
teni. Az első siker előnyét nyomban ki-
kellett volna használni.

Szőnyi busan csóválta a fejét.

— Lehet, hogy igaza van. És ha mi
intézkedünk, a mi kezünkben marad a
vezetés, akik magukkal éltünk és szen-
vedtünk, nem is történik ostobaság. De
hiába, nekünk is mások parancsolnak.

— Én csak megállapítom, hogy osto-
baság volt. Megfert volna a vörös zász-
ló a nemzeti lobogóval, ahogy a francia
forradalmi hadseregben is megfert... Az
tán idejük lett volna rendezkedni, tör-
vényeket szabni, diktatúrát játszani, ha
már nincs ellenség az édes haza földjén.

— Kérem, én ezt mondtam a Hyrossi-
nak. Rámrivalt, hogy aljas huligán, és
hogy veszedelmesebb ellenforradalmár
vagyok, min a legkonokabb burzsu-
j. Ezek, kérem, Oroszországban tanultak
ki.

A szerkesztőségben már várták. Falu-
si kocsis ült a sarokban, kezében az os-
tor és már ugyancsak türelmetlenkedett
mert fordulni szeretett volna.

— Engem keres?

— Végh István urhoz küldtek.

— Én vagyok! Van-e levél?

A kocsis a lájbizsébébe nyúlt és egy
összegegyrt cédulát húzott ki. Az öreg
Dudás irta. Csak ennyi volt rajta:

— A csomag rendben megérkezett, jó
helyre raktam az árut...

Tehát... ez rendben volna. Most gyor-
san értesíteni kell Sáríkat. Szerkesztősé-
gi borítékba rakta a cédulát. Mielőtt
lezárta volna, azon töprengött, hogy ír-
jon-e hozzá néhány sort? De már a
megszólításnál megakadt.

Telefon 145

Redoute Mozeó

BRASSÓ

Ma, kedden utoljára:

...Egy mámoros éjszakán

(...und das ist die Hauptsache)

JOE MAI mesterrendező ötletes, izgalmas, hangulatos örökbecsű filme.

HARRY HEDTKE, NORA GREGOR főszereplőkkel

Holnap, szerdán Premier!

Maurice Chevalier:

„PARIS GYERMEKE”

Jön: »Havai éjszakák»

című és em nyzszamban menő, csodás éneklő,
zenélő, táncoló, szesz cló ki-lit asu operet ie-
a d li tenger me-ebeil szép éges filme. Werne Fül-
terer és Eugene Kai-Arova operatőreke nével.

Még mindig nincs döntés a sanghaji fronton

Mukdenben kikiáltják az önálló mandzsuri köztársaságot

Sanghaj, február 16.

A két testvérnép nagy mérközésében még mindig nem történt meg a döntés. A múlt hét péntekjére jelzett megsemmisítő offenzíva rohamai újra és újra összeomlottak a Wuszung erőd állásai előtt.

Japán azonban úgy Sanghaj előtt, mint odahaza mindent megtesz arra vonatkozólag, hogy offenzíváját győzelemmel fejezze be. Hétfőn ismét nagy csapatszállítások történtek Sanghaj előtt. Gyalogoságot, nehéz tüzértűzű szállítottak partra, a japán hadihajókról és a Wuszung erőd állásait nehéz ágyúkkal vetették tűz alá. A kínai védősereg azzal válaszolt az új japán támadásra, hogy a sanghaji japán főhadiszállást kezdte bombázni nehéz mozsarakkal. A japán főparancsnokság tegnap ultimátumot küldött a kínai főhadiszállásra és 36 órát adott arra, hogy kínai védősereg eltakarodjék. A japán ultimátumnak természetesen semmiféle eredménye nem lett, mert amennyire erőszakolja Japán a győzelmet, éppen annyira szívesen és félelem nélkül harcolnak a maguk igazáért a kínaiak is.

A japán kormány a sanghaji és mandzsuri hadsereg költségeinek fedezésére már megtette az intézkedéseket. A mikádó hétfőn írta alá azt a felhatalmazást, amely módot ad a kormányának 34 millió jen összegben kincstári jegyek kibocsátására. Ezekkel a kincstári jegyekkel fizetik a mandzsuri hadjárat költségeit. Párisba érkezett jelentések szerint

Sanghaj súlyos események küszöbén áll, amelyek csak abban az esetben volnának elháríthatók, ha a kínaiak önként lemondanának a Sapej pályaudvarának és a Wuszung erődnek védelméről.

A japán imperializmus szándékait egyébként félreérthetetlenül elárulják azok az előkészületek is, amelyeket a japán kormány Mandzsuria függetlenségének kikiáltása érdekében tett Mukdenben.

Amíg Sanghaj előtt minden előkészület megtörtént a japán-kínai konfliktus véres leszámolása érdekében, Genf és Róma között lejátszódott a távol keleti háború legmeghatározóbb epizódja. A Genfben tartózkodó kínai delegáció vezetője, Szen fődelegátus a pápához fordult, hogy hatalmas erkölcsi súlyát vesse latba a konfliktus békésebb kibontakozása érdekében. XI. Pius pápa most arról értesítette Szen fődelegátust, hogy imádkozni fog a két nagy testvérnép kibéküléséért.

A kedden délután érkezett telefonjelentéseket összegezve, megállapítható, hogy a mandzsuri fronton a hadmozdulatok megszűnésében vannak mindkét oldalról. Minden jel arra mutat, hogy Japán és Kína újra fegyverszünetet kötnek egymással. Erre vall legalább is az a körülmény, hogy Csangkajsek tábornok, a mandzsuri hadsereg főparancsnoka, hirtelen elutazott a főhadiszállásról Nankingba, az elterjedt hírek szerint azért, hogy a kínai hadsereg tábornoki karával megbeszélje a fegyverszünet tárgyalásokon képviselendő kínai álláspontot. A fegyverszünetre való készülődés mellett vall Sanghaj főparancsnokának az a rendelkezés is, amely utasítást adott a japán támadások miatt szenvedett károk összeírására.

Bár a fegyverszünetről szóló híreket a legkomolyabb formában terjesztik,

a sanghaji fronton levő kínai hadseregek tábornokai értekezletet tartottak s elhatározták, hogy minden rendelkezésre álló katonát és hadianyagot az ostromlott kikötőváros és a Wuszung erőd körül csoportosítsanak, mert ha a nankingi határozatok alapján nem sikerül a fegyverszünetet megteremteni, akkor a japán-kínai problémának Sanghaj körül kell eldőlnie.

A japán kormánynak azt a tervét, hogy Mukdenben kikiáltja a független Mandzsuriát, az újabb jelentések megerősítik. Ezek szerint a japán titkos tanács ülést tartott és a kiszivárgott hírek szerint Inukai belügyminiszter előterjesztése alapján már meg is hozták a határozatot, amelynek értelmében

Mukdenben kikiáltják Mandzsuria függetlenségét.

A japán titkos tanács határozata értelmében Mandzsuria köztársasági állam-

formával lépne be az önálló államok sorába.

A londoni Daily Herald mai száma fel-tűnést keltő tudósításban számol be Japán hódítási törekvéseiről. A cikk szerint a japán diplomácia már nem titkolja, hogy amennyiben Amerika és az európai nagyhatalmak a mandzsuriai kérdés miatt Japánt gazdasági blokádnál vennék, akkor a japán hajóhad megszállja az összes kínai kikötőket és Singaport is ostrom alá venné.

Leégett egy bukaresti szanatórium

Az igazgató könnyelműsége miatt majdnem bent pusztulnak a betegek

Bukarest, február 16.

A fővárosi tűzoltóság éjjel egy óra körül arról kapott értesítést, hogy a Sosszen levő Antoniu-féle szanatórium épületének tetőzete kigyulladt. A tűzoltóság teljes készséggel vonult ki a tűz színhelyére s megkezdte a lángban álló tetőzet oltását.

A szanatórium igazgatója ekkor azt közölte a tűzoltóparancsnokkal, hogy nyugodtan dolgozhajnak, mert a tetőt és manzardot betonmennyezet választja el a legfelső emelet betegszobáitól és így a betegeknek ép-sége teljes biztonságban van s őket nem is szükséges elszállítani biztosabb helyre.

A tűz azonban órák hosszat tartott s hajnali 4 óra körül a tűzoltók annak a kívánságuknak adtak kifejezést, hogy szükségesnek tartják a felső emeleti betegszobák kiürítését. Bár a szanatórium igazgatója ekkor is megnyugtató választ adott, a tűzoltók parancsnoka eltávolította a betegeket.

Az elővigyázatosságot a következő pillana-

Ezzel a hiradással van kapcsolatban egy másik londoni lap szinte fantasztikusnak látszó jelentése arról, hogy milyen messzemenő célkitűzések mozgatják Japán törekvéseit. Japánnak nem elég Mandzsuria, Kinának legértékesebb tartománya, hanem hatalmát ki akarja terjeszteni Ausztráliára is. A londoni lap szerint az angol kormány ezzel az eshetőséggel is számol a japán-kínai konfliktussal szemben elfoglalt álláspontjában.

tok igazolták. Mert

alighogy kilakoltatták a betegeket, a szanatórium igazgatója által tűzbiztosnak jelzett mennyezet nagy robajjal beomlott s ha a tűzoltók nem lettek volna eléggé óvatosak, több beteg a lángtengerben lelne volna halálát.

Kiderült, hogy a szanatóriumnak nem is volt betonmennyezete, amely biztonságot nyújtott volna a tűz elől. A tüzet egyébként csak reggel 6 órára sikerült elfojtani.

A rendőrség a tüzesetről szükségesnek látta az illovi törvényszék ügyészségét is értesíteni, ahonnan Stratulat vizsgálóbíró küldötték ki a vizsgálat lefolytatására. A nyomozás megállapította, hogy a szanatórium padlásán régi butorok voltak, amelyeket az igazgató-ság ma akart elárverezetni. Ezeknek a régi butoroknak korhadt fája táplálta a tüzet, a melynek néhány beteg majdnem áldozatul esett. A szanatórium egyébként biztosítva volt.

Néhány adat a közbirtokossági görbe-görbéhez

Amikor az adós kénytelen előlegezni a bélyegköltséget, hogy bepereljék

Vasu ügyvéd újabb 300 pert indít

Csikszereda, február 16.

A csikkarcfalvi híres Both iskolát temertett. Igaz, hogy nem ő volt a szellemi szülője annak a jogi agyafurcságnak is alátámasztott kegyetlen akciónak, a melynek eredményeképpen a karfalvi közbirtokosság leszegényedett, Vasu dr. csikszeredai ügyvéd pedig meggazdagodott. Vasu ügyvéd jött rá arra a titokra, hogy miképpen lehet a legkönnyebben pénzt sajtolni ki még most is a lenyomorodott székelyektől. Rájött s most úgy látszik a bevált recept alapján végigjárja az összes csiki közbirtokosságokat.

A csikkarcfalvi eset éppen eléggé ismeretes, Both Ágoston lelkiismeretlen feljelentésére ártatlanul letartóztatták és meghurcolták a közbirtokossági vezetőséget. Ugyanakkor a közbirtokosság élére az ügyben illetékes járásbíró magát Both Ágostont állította. Both Ágoston viszont a perek lavínáját szállította hirtelen Vasu dr.-nak, aki

Both felhatalmazása nyomán beperelte mindazokat, akik a közbirtokosságnak tartoztak.

Később kiderült, hogy a közbirtokosság régi vezetőségét ártatlanul hurcolták meg. Egyéb dolgok is kiderültek, sőt minden kiderült, ami azonban már nem nagyon segített a közbirtokosságon. A dolgot lényegre az lett, hogy Vasu ügyvéd a csikkarcfalvi közbirtokosságon több, mint egy millió lejt keresett az ügyvédi költségek címén.

Most Csikszentmihályon a sor. Itt is pontosan a karfalvi eset ismétlődik. Itt is akadt egy szerencsétlen „Both”, csak

éppen Sipos Mihálynak hívják. Sipos Mihály gépész és szabad óráiban a Lupu-párt egyik kortese. Ez az ember került Vasu dr. utjába, hogy a kívánt eszköz szerepeit betöltse. Sipos Mihály 90 ezer lejjel tartozik a nagyzebeni Algemeine Sparkass-nak. A bank Vasu után perelte a váltót. Így ismerkedett össze Sipos az egyre híresebbé váló ügyvéddel. A találkozás Siposra elhatározó jelentőséggel bírt. Visszament a falujába és rövidesen megindította az akciót a közbirtokossági vezetőség ellen. Megállapította, hogy a vezetőség közgyűlési határozat nélkül, tehát szabálytalanul helyezte ki a közbirtokosság 1 millió 700 ezer lejnyi készpénzét alacsony kamattal a tagok között. A vezetőség ellen fegyelmet kell kérni!

A többit már kívülről is lehet tudni. A fegyelmet Sipos megkéri, a régi vezetőséget az illetékes járásbíró felfüggeszti és az új vezetőség élén a feljelentő Sipos Mihály áll. Társai Sipos Péter, Bogos András és Szőgyör Domokos. Sipos Mihály pedig berobog Csikszeredába és felhatalmazást ad Vasu dr.-nak, hogy a közbirtokosság nevében perelje be mindazokat, akinek pénzt adott ki. A meghatalmazás 300 pert jelent.

A folyamatba tett perek egyelőre csak elvi jelentőségűek. Végrehajtani ezeket a parasztváltókat nem lehet. Később viszont a konverzió huzza ki a bajból az adósokat. Itt tehát magukon a perelteken nem igen lehet keresni semmit. Vasu ügyvéd azonban tudja mit csinál. Értesíti Sipost, hogy a készkiadásokat előre kell lefizetni. Sipos pedig, a kinevezett elnök,

fejenként 40 lej adót rótt ki a közbirtokosság 480 tagjára, hogy legyen miből fedezni a közbirtokossági tagok ellen megindított perek bélyegköltségét.

Hát nem ragyog ez? A beperelt maga fizeti, előlegezi az ellene indított per bélyegköltségét!

Ez azonban még nem minden. Az igazán érdekes majd az lesz, amikor Vasu a perköltségeket nem a perelteken, hanem a közbirtokosságon fogja felhajtani. Megmutatta ezt már a csikkarcfalvi példa, ahol kiderült, hogy a közbirtokosság az erdőtervény értelmében anyagilag felelős mindenért, amit akár választott, akár ráerőszakolt vezetősége cselekszik. A Sipostól indított perekért a közbirtokosság felelős, Vasu rajta hajtja fel az ügyvédi honoráriumot azokért a perekért, amiket a közbirtokosság szempontjából egészen reménytelenül indított meg, hiszen a végrehajtások felfüggesztése már érvényben volt, a konverzió pedig a későbbi időre szabadtja meg az apró gazdákat az ilyesfajta veszedelemtől. A közbirtokosság maga azonban nem részesül a konverzió áldásaiban, rajta fel lehet hajtani a perköltségeket. Igaz, hogy a közbirtokosságnak majd viszontkereseti joga lesz mostani elnökén, Sipos Mihályon, de hát mit hajthat fel rajta? Vasu tudja, mit csinál.

Hát nem érdekes?

Hát nem felháborító?

A franciaországi vasuti merénylet bialtorbágyi mintára történt

Páris, február 16.

Jelentettük már tegnap, hogy a Róma-párisi gyorsvonat ellen merényletet követtek el és a pokolgéppel felrobantott pályáról a gyorsvonat három kocsija lefordult. A francia hatóságok a legnagyobb körültekintéssel kezdték meg a bombamerénylet körülményeinek tisztázását. A szerencsétlenség színhelyét robbantási szakértőkkel is átvizsgáltatták és így állapították meg, hogy

a most végrehajtott merénylet hasonlít azokhoz, amelyeket a múlt év folyamán Jüteborg és Bialtorbágy mellett követett el Matuska Szilveszter.

A nyomozás eddig semmiféle közelebbi adatot nem talált arra vonatkozólag, hogy kik lehetnek a merénylet elkövetői. A francia vasutársaság a bombamerénylet nyomravezetőinek 20.000 frankos jutalmat tűzött ki.

Mégis csinálnak valamit a munkanélküliek érdekében

Bukarest, február 16.

Flueras kamarai képviselő a szociáldemokrata párt elnöke, néhány nappal ezelőtt interpellációt intézett a kamarában a munkanélküliség kérdésében a kormányhoz. Interpellációjában kimutatta, hogy Romániában több mint 300.000 munkanélküli van. Ezzel szemben Bann, a munkaügyi minisztérium vezetőjére hivatalos kimutatással igazolta, hogy a munkanélküliek száma mindössze 48 ezer(!). Flueras képviselő interpellációja azonban még sem vezetett teljesen kárba, mert Jorga miniszterelnök utasítására Cantacuzino közegészségügyi és Valcovici közlekedésügyi miniszter, továbbá a szociáldemokrata párt megbízottjainak bevonásával ankétot hívott össze a munkanélküliség leküzdésére és a segélyezés módjaitainak kidolgozására. Jorga miniszterelnök egyébként a miniszterelnökség rendelkezési alapjából félmillió lejt ajánlott fel a munkanélküliek segélyalapja javára.

Ankét a konverzióról

Mit szól a nagy közönség Argetoianu rendkívüli jelentőségű javaslatához

Az elhamarkodott konvertálás

Bár elismerem, hogy az agráradósságok körül az államnak valamelyes segítséget kell nyújtania, mégis le kell szegednem, hogy mindaz, ami e téren eddig elhangzott az elhamarkodottság és meggondolatlanság bélyegét hordja magán. Meg kell állapítanunk azt, hogy évtizedek óta az agrárprodukciók árai mélypontjukat most érték el. Nem lehet tehát a mai nyomott árakat bázisul venni arra, hogy 30 évre szóló intézkedéseket fogantassunk. Hol áll az agrár, hogy 5-6 év múlva nem lesznek-e az árak oly magasak, mint 5-6 év előtt és a buzáért esetleg újból 6-700 lejt fogunk fizetni. Milyen fényes helyzetbe kerül akkor minden földbirtokos és földműves, ha terményeit fényes áron tudja értékesíteni, adósságát pedig 30 évre konvertálták. E valószínűséggel annál is inkább lehet számolni, mert a mai válság tulajdonképpen oka mégis csak a külpolitikai feszültség és ennek elmulásával, a minnek mégis belátható időn belül, be kell következnie az agrárprodukciók árai felértékelődésének és normalizálódni fognak.

Nézetem szerint az egyedüli helyes eljárás az volna, ha az állam az agráradósságoknak maximum egy évi moratóriumot adna azzal, hogy amennyiben addig a külpolitikai helyzet változik, a konvertálást akkor megejtje, ellenkező esetben akkor is csak további moratóriumot ad.

L. L.

12 pont

1. Moratóriumban részesítendőek kivétel nélkül az összes belföldi adósságok, akár mezőgazdasági, akár más alapon jöttek azok létre.
2. A mezőgazdasági adósságok két kategóriába oszthatók, és pedig: külön elbírálásban részesítendő a földreform kapcsán kapott birtokok és külön az ősi és szerzett birtokok.
3. A mezőgazdasági adósságok első csoportja a földreformbirtokosok, adósságcsökkentésben nem részesítendő. A teljes tökevvissza-fizetés évente 20-25 százalékos arányban követelendő, évi 6-7 százalékos kamattérítéssel.
4. A mezőgazdasági adósságok második csoportja az első évben 10-25 százalékos engedményt kapna, a fennmaradó tőkének visszafizetése évi 10-10 százalékos arányban válna kötelezővé, évi 6-7 százalékos kamattérítéssel.
5. Kereskedők, iparosok, tisztviselők, vállalatok, stb. teherbíró képességüknek megfelelően 2-5 évi moratóriumban részesítendő, szintén 6-7 százalékos kamattérítéssel és havi törlesztéssel.
6. Az állam vállalon garanciát a hitelezőkkel szemben az így konvertált mezőgazdasági adósságok erejéig és erre fedezetül álljanak részére a következő jövedelmek:
7. Azoknak a lakásoknak adómentes jövedelme, amelyek a részvényreform kapcsán ideiglenesen az állam kezelésébe mennek át.
8. Azoknak a részvényeknek adómentes jövedelme, amelyek a részvényreform kapcsán ideiglenesen az állam kezelésébe mennek át.
9. A vagyonrevízió kapcsán illetéktelen vagyonnak deklarált értékeknek az állam által eszközölendő végleges elkönfiskálása.
10. A 7., 9. pont alatti jövedelmekből az állam nyújtson követelésük arányában kamattérítést.

Írógépeléseket,

aktamásolásokat, fordításokat stb. tisztán, pontosan és olcsón vállal a

„Biroul Modern“

iroda BUKAREST, Str. Băratiei 31. Telefon: 3-69-04. Háznál is végez és házhoz is kiad munkálatokat.

mentes kölcsönt azoknak a hitelezőknek, akik arra rászorulnak.

12. Az 1-11. pont alatti rendelkezések hatályukat veszítik akkor, ha a törvény életbe lépésekor fennállott adósságok konvertálása teljes befejezést nyert.

Arad.

Kertész István.

Konverzió, vagy egyezés?

A mai válságból kivezető út nincs addig, amíg a körülöttünk levő államok közgazdasági élete is nem javul. Ezt mindenki tudja.

De amíg ez az általános javulás beáll — kell egy olyan átmeneti megoldást találnunk, amely a gazdasági csőd szélén álló kategóriákat a válságon túlsegíti.

A pénzügyminiszter ezt a megoldást a konverzióban vélte megtalálni. Van is egy kis igaza, de a sulykot elvetette. Az ő konverziója nem hozza magával a pénz szaporodását, az árak emelkedését és ezek kedvező kísérő jelenségeit, — de megölheti a hiteléletet, tehát a gazdálkodón sem segít. A konverzió ma csak úgy volna értelme, ha mindenkinek segítene.

Nézetem szerint sokkal alkalmasabb volna egy olyan törvényszabta eljárás, amely a kényszer egyezség, esetleg konverzióval kombinálva, amely — mérlegelve az adós és hitelező helyzetét, a kölcsön mibenlétét, nevezetesen felhozott indokait, hosszabb-rövidebb időhaladékot adna a fizetésre szigorúan figyelembe véve a hitelező helyzetét, ha lehetőség és ok van erre, szállítana a visszafizetés összegét, — ha kell felére is. Azaz fizessen az adós, ha a hitelező a pénzre rá van szorítva, ha létérdeke követeli azt. Ha nem, egyezzenek meg közösen, hogy a feltételek az adós ne menjen tönkre s a hitelezőn segítsen, ha az erre rá van szorítva. Ha a hitelező anyagi helyzete rendezett, várjon, míg az adós fizetőképessé lesz, vagy menjen bele olyan részletfizetésbe, amely az adóst nem öli meg.

Del — Általánosítani nem lehet. Olyan esetekben, mikor a hitelező megy tönkre, ha az adós nem fizet, nem volna értelme őt büntetni az adósság elengedésével.

Szögezzük le! A konverzió a mai formájában abszurdum! A hosszú terminusu egyezkedések is csak úgy vezetnének eredményre, ha a pénzforgalom normális vérkeringése helyreállna.

Erre is lehet módot találni. Egy tisztázott kormány, amely helyzete magaslatán állva polgárai jólétét tekinti céljának és nem „pártpolitizál”, vissza tudja állítani a szükséges pénzforgalmat. Kényszeríteni, (nem dicsma, de nem is adóemeléssel) a szalmazsákba dugott, elspindlizott, külföldre menekített lejegyeket, visszaadásra a tőkét hivatásához.

Vagy egy másik mód is.

Először minden adósságot.

Külföldön, az államadósságok rendezésének ez lesz egyetlen megoldása, bár még nem merik bevallani.

Nem lehetne ezt megcsinálni kicsiben idehaza? Kissé anarchisztikus tero. De áldozatokat kell hozni és millió egzisztenciája erősödik meg, milliárdok szabadulnak fel, megszűnik a bizonytalanság, ismét lesz hitel, előkerül a pénz a szalmazsákba, Wertheim-kasszából egyaránt. Lesz forgalom, emelkedik az ár értéke, hozzá lehet fogni az ország gazdasági életének újraépítéséhez, érdemes lesz termelni, mert mindenkinek szüksége van erre-arra, amit ma nem tud beszerezni.

A pénz lesz az áldozat — milliókat mentünk meg emberéletben. Nem lesz szükség konverzióra, kényszer egyezésre.

Vagy egy tíz-tizenöt éves általános moratórium? Ez is segítene.

Kovácsna.

yl.

Elősegíteni az önkonverziót!

A konverziós törvény ismertett formában többet árt, mint használ. Midőn a lakosság egy hányadát törvényesen felemelik — ugyanakkor nagyobb rétegek fognak elvérezni. Eltekintve attól, hogy lehetetlen egy ilyen törvényt igazságosan végrehajtani. Még jobban meg fog állni a forgalom, teljesen meg fog szűnni a hitel, mert a bizalmatlan tőke teljesen elbuvik — hitel nélkül pedig nincs élet — és hiába konvertálják a kisgazdák adósságát, mert ha közben megszorul, — pl. elhull marhája, vagy leég stb. — nem fog kapni új hitelt mert 30 évig lekötött konvertált adós marad.

Véleményem szerint általános segítség kellene oly irányban, hogy kiegyenlítődjék az ipari cikkek és a gazda terményének ára. Szállítsa le a kormány az adókat és közterheket a valóságos kereset arányában, hogy ez a költségvetés felborulása nélkül lehetséges legyen. A milyen könyörtelenül felhajtja a hasból megállapított adókat, olyan energiával szállítsa le a méltóságos fizetéseket és javadalmazásokat a jó megélhetés színvonalára. De ezeket a fizetéseket az esedékes időben pontosan fizessék is ki, ami szintén befolyásolja a pénzforgalmat, továbbá az állami javak jövedelméből kihasználásával emeljék bevételeiket. Akkor követelni lehet a gyáripari cikkek olcsósodását, mely által önmagától kiegyenlítődik a gazdasági helyzet. — Több munkaalkalom lesz, szaporodik a fogyasztás. Le kell szállítani a kihelyezett tőke kamatait 4 százalékra és jut a betétre is két százalék, így mindenki maga bírja az adósságát konvertálni. Az értékek is megmaradnak érintetlenül, s biztosan megindul a normális élet.

Keresztes Lajos, kiskereskedő.

Elsősorban a rendet konvertálni!

Elsősorban rend, törvénytisztélet, a meghozott és meghozandó törvények ne egyesek, vagy pártok érdekeit szolgálják, hanem az ország érdekét.

Szigoru intézkedés, hogy az országba csak közszükségleti cikk jöhesse be.

Leépíteni minden mezőgazdasági kamarát, valamennyi agrártanácsosi hivatalt, mint teljesen feleslegessé, a felszabaduló összegekkel a hivatalkák kar agyonkínzott tagjait segíteni.

A pénzügyről a régi magyar könyvelést bevezetni, megszűntetni a nyugta-rendszert és leépítve a falusi adóhivatalokat negyedére le csökkentett létszámmal a régi könyvelés mellett nagyobb eredmény érhető el, mint most.

A hivatalnok legyen biztos jövője felől, hogy kormányváltás esetén is megmarad állásában. Jó fizetést adni neki, mert akkor egyik sem fogja kitenni magát az elcsapás és bünygyi eljárás veszélyének.

Ne legyen a hivatalnok a politikusok játékszere, ne kelljen remegnie a kormányváltás hírére, hogy mi lesz most.

Amikor ezek az előfeltételek meg vannak, a kormány bocsásson ki több pénzt.

Belföldön az árak egyszerre felfőznek, megindul a marhaexport, gabonát, fát szállítunk ki.

A földműves eladja gabonáját, eladja marháját, pénzhez jut, fizet, a fatermelés megindul, sok százezer ember keresethez jut, fogyaszt, fizet.

Megindul a földek adás-vevése, a földárak felfőznek, az eladósodott birtokos birtokának egy részét eladja és megszabadul tartozásától.

Az állam sok milliárd olyan adóhátrálékhoz jut, ami ma behajthatatlan.

Nem lesz szükség sem moratóriumra, sem konverzióra, mert mindenki fizet és a bankokban sem csatlakoznak a betevők.

Moratórium, illetve konverzió esetén 100 évig nem fognak embert kapni, aki a pénzt takaréka helyezi el.

Ezeknek a végrehajtására tiszta és erős kézre lesz szükség és nálunk csak egy pártközi kormány tudna alkalmazni, ellenben a különböző pártok elgáncsolnák, félve, hogy nem jutnak hamar a husosfazékhoz.

Tisztelettel:

Egy hátszegvidéki érdekelt.

Nem kell megijedni

Az államnak, ha érdeke ezt végrehajtani, akkor banktörvénnyel rendezze a parasztadósságokat. Valahogy ilyen formán:

25.000 lejen aluli tartozást mindenki fizesse meg olyan tempóban, ahogy tudja.

50.000 lej adósságnál a fél és az igazgató-ság között történjen a megállapodás, anyagi és személyi megbízhatóság figyelembe vételével, hogy mennyi idő alatt tudja a tartozását kifizetni.

100.000 lej adósságnál az adós és hitelező a bíróság előtt kösse meg az amortizációs-kötvényt, 10 15 20 évre.

200.000 lejen felüli adósságnál az ügyrendes bírói utra kell terelni a megállapított fennáll-e és kinek a hibájából következett be a fizetési képtelenség, az ítéletet pedig egyezség útján kell meghozni végrehajtás terhe mellett, hogy perköltés később ne merüljön fel.

A fenti módon adós, — hitelező — és bankok is teljes harmóniában maradnak.

A banktörvény kamatleszállítással, elengedésével, egyezséggel, méltányos fizetési feltételekkel könnyíthet az adósok helyzetén.

Minden esetben az adós igazolni köteles, hogy az adósságát mi célból csinálta? Könyvelmi adósságokat nem szabad figyelembe venni.

A lej felülbélyegzése kívánatos volna azért, hogy a kormány megállapítsa, mennyi pénz van egyesek kezében, nem-e bűnös spekulációk idézték-e elő a pénztelenséget.

Nagy tévedés azt hinni, hogy a paraszt örül a konverzióknak. Önerzetes, jellemes emberek visszautasítják azt, nem akar mások pénzbeleszólásával partra jutni.

Az uzsorát nem ott kell keresni, ahol nincs hanem ott, ahol van. A „nagy” paloták árnyékában, a nagy állások fényűzésében.

Nem kell megijedni.

Az általános legyöngyülés jobb erkölcsöket vezet.

dr. Zsigmond Béla, unitárius lelkész.

5,000 lejes készpénzprémium!

Ennyit kap mindenki, aki cégünkől svájci garantált zsebszámológépet rendel 225 lejért (számlagazdálkodásért és portóért külön 35 lej) és ugyanakkor beküldi az alábbi rejtvényt helyes megfejtését.

Hogyan kell a rejtvényt megfejteni?

Az ábra 9 kockájába 1-9-ig terjedő számjegyeket írunk be, olyan sorrendben, hogy az összeadásnál vízszintesen, függőlegesen és keresztszabán tizenötöt kapjunk végösszegekben. A 15-ös összegnek az összeadásnál minél gyakrabban kell kiülnie.

Feltételek:

1. A beküldött megfejtést a beküldőnek alá kell írnia.
2. A prémiumok szétosztása nem történik sorsolás útján, hanem a prémiumot megkapja mindenki, aki beküldte a helyes megfejtést.
3. Megrendeléseket csak 1932. március 20-ig fogadjunk el. 1932. március 31-én a B. L. -ban közzé fogjuk tenni a rejtvényt helyes megfejtését és azoknak a nevét, akik elnyerték a prémiumot.
4. A rejtvényt helyes megfejtése dr. Florea Lupu, Cernăuți, Str. Iancu Flondor 1. szám alatti lakó közjegyzőnél van letétbe helyezve.
5. Minden megfejtő a rendeléssel egyidejűleg elismervényt kap, amely feljogosítja a prémium átvételére.
6. Aki több prémiumra tart igényt, fel van jogosítva arra, hogy több órát rendeljen.
7. Annak akinek az óra nem tetszik, 10 napon belül visszaküldjük a pénzét és visszafogadjuk az órát.
8. Az órát utánvétellel küldjük. A kiváltásnál 260.- lejt kell fizetni. Nem követe-lünk előzetesen semmit! Szíveskedjék a megrendeléseket és a megfejtéseket az alábbi címre küldeni!

Depozituri de Ceasornice „VULTUR” Cernăuți Str. General Mirescu 11, (Abl. 3.)

KACKES SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI KENYÉR

Közgazdaság

Horvátország

A román állatexport halálos ágyánál

A statisztika mutatja, a belföldi husárak elárulják, hogy az erdélyi gazdasági zóna mekkora csapás zuzza halálra.

A román állatvitel olyan hanyatlást mutat, ami már ennek az üzletnek halálát jelenti. Legjobb piacunk, Bécs lassan, de annál konokabb bizonyossággal csúszott ki kezeink közül. Ma hetenként 100 drb. szarvasmarhát vihetünk a bécsi piacra, ahonnan az eladók az ismert devizakorlátozások miatt pénzüket sem kaphatják meg. A 100 drb. állat beviteli engedélyért vészes „közeli” árú eredmény, hogy igazi, Bécsnek való árú helyett olcsón összeszedett utolsó minőség hagyja el az országot amugyis „jó” hírnevünk öregbítésére. Prága, a kis-antanttestvér egyelőre lezárta piacát szarvasmarhák előtt, a sertéskivitelnél pedig most fognak csak a megdöbbentő nehézségek beállni, amikor a magyar kormány megengedése nélkül a csehekkel. Pedig arra fog jutni nemcsak a csehekkel, hanem más államokkal is. Az új magyar földművelésügyi miniszter ugyanis programja első pontjaként a hivatalos állatvitel alapos megszervezését vallja. Hogy ez nekünk, akik már eddig is kiszorultunk a piacokról, mit jelent, nem kell bővebben magyarázni.

Franciaország az állatbehozatal szintén korlátozta, de különben is a francia piac minket oly gyarmatszerűen kezelte, hogy exportőrjeink ott tartós és biztos összeköttetést sohasem reméltek. Megengedése hiánya, vagy jobban mondva az egyezményben ennek a pontnak kidolgozatlansága az ok.

Olaszország a bevitt szintén korlátozta, de ezenkívül bizonyos egészségügyi rendszabályokat is használ.

Görögország eddig nem mutatkozik komoly piacnak, ellenben Svájc még ma is felvevőképes és árai aránylag igen jók. Romániának hosszas erőlködés után sem sikerült eddig elérni, hogy prima erdélyi ökor a svájci piacon megjelenjen. Ennek valódi okát pontosan megállapítani nem lehet.

A német-román kereskedelmi szerződés szerint Németországban szép száma sertés mellett, évenként 7000 darab szarvasmarhát vihetünk ki — papíron. Eddig még egyetlenegy sem sikerült eladni.

E nagyon vázlatos képből is világosan látszik, hogy állatértékesítésünk fenyegetés szorú. Erdély, Bánát, Bukovina jövedelmének nagy részét az állatértékesítés és ezzel kapcsolatban a kivitelre való hízalás adta. A kivitel virágjában ezek a területek a Regátból nagy mennyiségű tengerit, árpát, korpát, olajpogácsát vásároltak, ami ezeknek a cikkeknek is egy értékesebb eladását, husban exportálását jelentette. A megkezdés tehát érzékenyen visszahat a Regát-ra is. Erdély gazdaságának azonban egyenesen létalapját döntheti meg.

A mai kemény és gazdasági háborúval megtöltött időben szinte szokássá lett, hogy illetékes ténylezők minden el nem végzett feladatukat, mulasztásaikat az általános helyzettel, a világkrisissel tudják menteni. Hiszen mindnyájan szomorúan, börtönökön tudjuk, hogy a fejletlen zür-zavar általános, egy állam sem kivétel, de azt is igen jól tudjuk, hogy a mi egy helyi vigyáznak, résen vannak előrelépésnek legalább lokalizálásán az átkos kórnak, addig más helyt kapkodva, késlekedve kezelik s ha mindent elhárítanak is jóhiszeműen a gyógyulás érdekében, de egy perccel mindig később, mint ahogy szükség lett volna.

Mulhatatlan érdek, hogy az erdélyi paraszt regáti tengerivel hízalt állatát kiküldhesse. Mulhatatlan érdek az is, hogy egy kis levegő esetén ne rohanjunk hanyat-homlok a piacokra és gondunk legyen arra, hogy az igényeket megfelelő áruval, tartós összeköttetés szigorú szándékával elégítsük ki.

A román állatvitel és belföldi állatértékesítés problémája oly hatalmas tényező, hogy a vasúti politika részleges revíziójára, de különösen a vámtarifa szigorú átvizsgálására kényszerít. Mert lehetnek könnyítések bizonyos taxák tör-

lésével és a szállítási tarifa olcsóbbításával, de ezeknek valójában csak akkor lesz értelmük, ha árucserénket a külföldi dühöngő helyzetben csak a kölcsönösség alapján marháinkat és sertéseinket újra ki tudjuk küldeni.

Nem lehet azt a husba vágó fényűzést megengedni, hogy némely állam behozatalát szívesen lássuk akkor, amikor az az állam tőlünk csak éppen tessék-lássék vásárol és hiába megyünk tárgyalni, kértünk olyan országokhoz amelyeknek inkább

mi szállítottunk, de iparcikkeiket esetleg mások miatt be nem engedjük. A mai dühöngő helyzetben csak a kölcsönösség alapján lehet még valamit elérni és minden más szempont félretételével mi csak olyantól és annyit vásárolhatunk, akinek amennyit el tudunk adni.

Vajjon szükséges-e ezek után még azt kimondani, hogy az állatkereskedelemben halálával az erdélyi nép adózása igen kétséges.

Aki ezt kétségbe vonná, vagy a felte-

1931: négy milliárdos bankjegyszaporulat

A Nemzeti Bank évi jelentése

Ot és háromnegyed milliárddal nagyobb hitelt kaptak a bankok — 36.4 százalék a bankjegyfedezet — aranyban

Bukarest, február 16.

A Nemzeti Bank február 21-én tartja rendes évi közgyűlését és mint minden évben, ezuttal is terjedelmes jelentésben számol be az elmúlt év fontosabb pénzügyi eseményeiről. A mérlegjelentéshez csatolt évi jelentés semmi újat nem tartalmaz, ami a nemzetközi pénzügyi piacokon bekövetkezett eseményeket illeti. Azoknak hatásait is a belföldi pénzügyi piacra csak általánosságban kommentálja és

mindössze arra szorítkozik a jelentés, hogy a Nemzeti Bank védő szerepét kidomborítsa és azzal a megállapítással zárja a jelentést, hogy ez az intézmény az elmúlt év nagy megpróbáltatásai közepette megállotta a helyét és minden vonalon teljesítette kötelességét.

Minthogy ezuttal nem kívánunk a Nemzeti Bank szerepe és pénzügyi politikája fölött bírálatot gyakorolni, minden megjegyzés nélkül közlünk néhány szemlélyint a jelentésből.

A PÉNZVALSÁG LAVINÁJA

A nemzetközi pénzügyi válságnak egyik legsúlyosabb következménye a belföldi piacra abban nyilvánult meg, hogy a külföldi rövidlejáratu hitelek egy más után mondták fel a bankoknak és magánvállalatoknak.

A válság áldozatai

1930-ban 1 milliárd 745 millió 517 ezer 548 lej.

1931-ben 277 millió 594 ezer 034 lej. A 36.4 százalékos aranyfedezet megfelel a stabilizációban előírt minimális fedezetnek.

13 MILLIÁRD A KERESKEDELMI VÁLTÓTÁRCA

Jelentős változást mutat a Nemzeti Bank mérlege a kereskedelmi váltótárcánál. A betétek elvonása a bankokból természetesen szükségessé tette azt, hogy a Nemzeti Bank kiszélesítse a visszeszámitási keretet és, hogy a hitelügyeket nagyobb mértékben kielégítse.

Meg kell állapítani, mondja a jelentés, hogy nagy pénzügyi intézmények legmesszebbmenő kulantériával fogadták a külföldi kölcsönök meglepetésszerű felmondását és teljesítették azoknak visszafizetését.

Egyetlen országban sem történt olyan simán és könnyen a külföldi kölcsönök visszafizetése, mint nálunk.

Az ipari vállalatok, amelyek közvetlen kölcsönöket kaptak külföldi pénzeszközöktől és a pénzügyi intézmények főleg német, francia, angol és svájci kölcsönökkel dolgoztak, ellenkezés nélkül fizették vissza a sokszor indokolatlanul felmondott kölcsönöket.

A kereskedelmi váltótárca december 31-én:

1930-ban 7 milliárd 379 millió 737 ezer 387 lej.

1931-ben 13 milliárd 116 millió 286 ezer 909 lej, vagyis a különbözet 5 milliárd 736 milliónak felel meg.

A Nemzeti Bank azzal zárja jelentését, hogy a lej stabilitása minden vitán felül áll és hogy az utódállamokban bekövetkezett valutaleromlás a lej szilárd pozícióját nem ingatta meg, ami a pénzügyi válságból való kibontakozás útját lényegesen megkönnyíti Románia számára.

Szabad a kukorica bevitel Csehszlovákiába

Bukarest, február 16.

Az utóbbi időben olyan hírek kerültek forgalomba, hogy a csehszlovák kormány a kukorica bevitelét megtiltotta volna. A külföldi sajtóban is napvilágot látott hírekkel szemben, a prágai román kereskedelmi ügyvivő jelentést küldött a kormányhoz, amelyben megállapítja, hogy a kukorica bevitelét a csehszlovák kormány nem szüntette be, ellenkezőleg, a cseh pénzügyminisztérium kilátásba helyezte, hogy azoknak a romániai exportőröknek, akik kukoricát visznek be a cseh piacra, valutáris könnyítéseket fog engedélyezni az ellenérték kifizetésénél.

Újra meghosszabbították a cégbejegyzések határidejét

Bukarest, február 16.

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium ma jelentést adott ki, melyben közli, hogy a cégbejegyzések határidejét március 15-éig újra meghosszabbították. Ezzel kapcsolatosan közli a bukaresti kereskedelmi és iparkamara, hogy értesülése szerint a fenti határidőt a kormány már nem fogja többé meghosszabbítani s mindazok, akik a cégbejegyzést a kamaráknál március 15-éig sem viszik kereszttel, most már a törvényben előírt bírsággal fognak sújthatni.

Antinevralgic

DR NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegzsákák stb ellen. Csakis eredeti csomagolásban árulják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.

Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban SzF 17171

vést tulzottnak tartaná, vegye a fáradtságot és forduljon meg a falvakon, az állatvásároknak nevezett halotti gyűlékezeteken, akkor majd meg fogja látni, hogy ez az én hangom a valósághoz képest halvány és színtelen.

Utat tehát a romániai állatvitelnek. Háromszék

Most jelent meg!

Az Ügyvédi Kar szervezéséről szóló

TÖRVÉNY

MAGYAR FORDÍTÁSA

az eredeti román szöveggel együtt. ÁRA 80 lej.

Vidékre portóval 90, utánvétellel 100 lej Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

UJDONSÁG!

PITIGRILI:

A 18 karátos szüz

Meséje izgalmasan érdekes túlfürötten szenvedélyes és mélységesen szép, hol könynyekig megnevezteti az embert

A 264 oldalas könyv ára 84 lej

Kapható a BRASSÓI LAPOK Könyvosztályában

Rádió műsor

Péntek, február 19.

Bukarest, 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Zenekari hgv. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Zenekari hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Dobrescu Corina énekhangversenye Verdi, Massenet, Meyerbeer és Brediceanu szerzeményeiből. 21. J. Thaler gordonkaművész hgv. 21.30: Előadás. 21.45: Cocorescu Madeleine zongoraművész hgv. 23: Filip hegedűművész hgv. Budapest. 10.15: A rendőrlégiesség zenekara. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: A hgv. folytatása. 13: Déli harangszó. 13.05: Férfi éneknyegyes. 17: A Cserkész Szövetség előadása. 18: Az 1. honv. gy. ezr. zenekara. 19: Gyorsírástanfolyam. 19.30 Gramofon. 20.30: Szarvas Béla előadása nemzetközi vasúti problémákról. 21: Hgv. Fried Géza zongoraművész és Révész L. hegedűművész közreműködésével. 22: A rádió külpolitikai tájékoztató. 22.15: Nay Izabella és Cealenyi József magyar dalokat énekelnek. Rácz Béla cigányzenekarának kíséretével. 23.30: A budapesti koncert szalonzenekar hgv. Bécs. 12.30: Silving-vonósnyegyes. 13.40: Turner Éva hanglemezek. 14.10—15: Gramofon. 16.30: Szájharmonika hgv. gyermekek számára. 17: Bauer-zenekar. 23.35: Beethoven: M. sa Solemnis. 22.45: Esti hírek. 23: Hangversenyközvetítés.

Szombat, február 20.

Bukarest, 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 17: Ifjúsági műsor. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. 21: Jazz-muzsika. 22: Tarka est. 22.15: Strammekvartett. — Budapest. 10.15: A rádió házi kvintettje. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: A hgv. folytatása. 13: Déli harangszó. 13.05: Flittner Rózi (ének) és Vincze L. (gordonka) közreműködésével. 17: A Rádióélet gyermekjátékórája. 18: A Kisfaludy Társaság felolvasó ülésének közvetítése. 19: Az operaház zenekara. 20.15: Rádióamatőrposta. 20.45: Mándits szalonzenekar. 21.45: Vigjáték-előadás a studióból. Utána: Bura Károly cigányzenekara. — Bécs. 12.30: Nemes Aurél zenekara. 14.45: Hippolito Lazro hanglemezek. 16.25: Vidám hangjáték gyermekek számára. 17.45: A bécsi szimfonikusok hangversenye. 19.15: Látogatás a bécsi rádium és Röntgen-intézetben. 20.30: Operett és hangosfilm slágerek. 21: Hangjáték-előadás. 23: Esti hírek. 23.20: A berlini operabál helyszíni közvetítése.

Iskolák Egyesülete

— KOSZORUMEGVÁLTÁS. A brassói román. Nőgyűlésnek, Verzár Sándor ur elhunytá alkalmával, koszorúmegváltásként Bologa Emil és Lusztig Marcellné 500—500 lej, Piszlinger Károlyné és Verzár Gyula 300—300 lej adományoztak, melyért halás köszönetet mond az elnökség.

— BŐJTI ISTENTISZTELETEK. A brassói magyar evangélikus templomban a bőjti időszak tartama alatt, minden szerdán este 6 órai kezdettel istentiszteletet tartunk. Felkérjük hűveinket, hogy az istentiszteleteken minél nagyobb számban vegyenek részt. A templom fűtve lesz. Lelkészi hivatal.

— IBOLYABÁL BUKARESTBEN. Bukarestből jelentik: A Pax-kör folyó hó 20-án, szombaton rendezti újonnan átalakított helyiségeiben, Str. Lipsani 9., idei első táncestélyét, az ibolyabált. A zenét Bukarest legelőkelőbb jazz-bandja szolgáltatja. Meghívó felmutatása a belépésnél kötelező, ezért kéri a rendezőség a résztvevni szándékozókat, címeiket a társaságnak megadni.

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidálatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra: negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokra negyedévre 420 félre 820, évente 1600 lej — **Egyes szám ára 5 lej**, Magyarországon 20 fillér.

Flókkidóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehérvármegye részére: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza).

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Dés: Str. S. Barnujú 10. (Oszán Kálmán). — Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (vált Timár-utca) (Neumann Ignác). Maros, Marostorda és Kisküllőmegyékre kerületi megbízott (Bernát Ernő) Tg-Mureş, Str. Cămpului 8. — Marosvásárhely: (Benjámin Árpád), Piața Regele Ferdinand 53 — Nagyszombat: Str. Turnului 13. (Szigetváry László). — Szatmár: Csokonai-utca 10 (Váradi József). — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Orbán Balázs-utca 31. (Varró Elek). — Szilágysomlyó: (Heller Ernő). — Torda: Str. Regele Ferdinand 25 (Dénes József).

Központi szervezők pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HÍRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tárfakkal készséggel szolgálunk

Szerkesztői üzenetek

052207. sz. előfizető. 1. Lehetetlen, hogy bukaresti munkatársunk hivatalokban beérkezett irások után kutasson. Tessék a Magyar Párt bukaresti irodájához, Str. Transilvaniei 6. fordulni. A 2. pontra nézve is ott adhatunk felvilágosítást, mert hasonló jellegű bajokkal számosan fordulhattak már oda. 3. Az állomáson bizonyos illetéket kell lefizetni, s az erről szóló nyugtát mellékelni az igazgatóságához beadott kérvényhez. Igazolvány arról, hogy nyugdíjas. 4. Nem jár érte emmi díj, s követelése jogtalan. Csak bélyegek keltenek, körülbelül 26 lej értékben, semmi más.

D. B. Betöltött öt évi szolgálat után 4 hónap a felmondási idő s nem két hét. Ki sem léphei előbb, ha igényt tart az egész időre járó fizetésre. Elmaradt szabadságokért, ha nem volt megállapodás, s nem a főnök akaratára maradt el, kártérítés nem jár. Sorsjegyeiről közelebb.

S. B. Az egyik kézdivásárhelyi közjegyző kinevezését Voicu Nițescu igazságügyi miniszter megsemmisítette s ennek következtében a közjegyző felmondás nélkül bocsátotta el alkalmazottait. Ezek a fenti törvényhez fűzött egyik magyarázatok alapján, a volt közjegyző ellen, az iparhatóságnál keresettel léptek fel a felmondási időre járó illetményeikért. A volt közjegyző hatásköri kifogással élt, de az interimár bizottság azt elvetette. Az ügy érdemében azonban a kereseteket elutasították, mert felperesek a közjegyzői iroda alkalmazottai voltak s a megsemmisítés folytán a kikötött idő lejárt (74. paragrafus, a pont). Az ügy a kézdivásárhelyi járásbíróhoz elé került, mely 1931. december 9-én hozott ítéletével kimondta, hogy az ügy nem tartozik az iparhatóság hatáskörébe, a munkaszervezőkéről szóló törvény csak az ipari és kereskedelmi magántisztviselőkre vonatkozik, nem a közjegyzői alkalmazottakra is.

M. I. tanulóknak. A szóbanforgó hirdetéssel kapcsolatosan semmilyen közelebbi felvilágosítással nem szolgálhatunk; a hirdetéssel feladott rejtvényt ti kát mi magunk sem ismerjük és így a dologhoz hozzájárulni nem tudunk. Nem hinnék, hogy olyan egészen könnyen megfejthető rejtvényről lenne szó. A legkönnyebben világosság deríthető az ügyre azáltal, ha a rejtvényt megfejtését beküldened a hirdetésben megjelölt címre. Akkor azután majd meglátod, hogy milyen eredménnyel fog járni. A múlt év dereka táján hasonló hirdetés már jelent meg és úgy emlékszünk, hogy a nagyon egyszerűnek látszó rejtvényre egyetlen helyes megfejtés sem futott be, a hirdető cég közölte azután a helyes megfejtést is. Valószínűnek tartjuk tehát, hogy most sem lesz a dolog olyan egyszerű, mint amilyennek látszik. Egyébként azonban fel kell hívunk a figyelmedet arra, hogy ez a hirdetés nem tévesztendő össze a szerkesztőség által közölt rejtvényekkel, amelyekhez ennek a hirdetésnek semmi köze sincsen és fordítva: a szerkesztőségnek sincs semmi köze ehhez a hirdetéshez.

T. Bertalan. Forduljon Pollák artistaügynökhöz, Bukarest, Piccadilli-kávéház, Calea Victoriei.

Gazdasági háború. Gyenge; vizes a puska-por a versikében. Sokkal több szellem és ötlet kell az ilyen aktuális strófákban.

Példányként vásárló. A vasúti buffet és vendéglő bérlete ügyében tessék a Foia de licitatii CFR-hez fordulni. București, Economatul CFR, Calea Victoriei. Onnan megküldik a feltételeket, illetőleg a hivatalos lapot, amelyben a feltételek foglaltatnak. — A szál-

SENZÁCIÓ!

MIKES IMRE
Erdély Utja
Nagymagyarországtól—Nagyromániáig
2 Kötet
fülve 160.
egész vászonban
200—
Kapható minden
könyvkereskedésben.
Megrendelhető a
Brassói Lapok Könyvosztályában

Brasov—Brassó, Kapu-utca 56—58. Telefon-interurban: (szerk. és kiadóhivatal): 1—77 és 82. București—Bukarest I, Bulevardul Schitu Măgureanu 21. — Telefonszám 363—64.

lodások és vendéglősök lapja nemrég megszünt. Az Erdélyi és Bánsági vendéglőipari munkaadók szövetségéhez fordulhat, Cluj, Str. Iuliu Maniu.

Orvos. Nehéz ügy, melyet csak a román állampolgárság megszerzésével lehetne teljesen megoldani. Ez volna tudniillik a szilárd alapja annak a jognak, hogy orvosi gyakorlatot folytathasson. Jobb tanácsot nem adhatunk, mint, hogy tessék az országos magyar párt, vagy valamelyik befolyásosabb magyar szenátor, vagy képviselő támogatását igénybe venni. Szerkesztői postánk nem előfizetőknek is rendelkezésre áll.

I. M. Ebben az ügyben tanácsot, véleményt nem adhatunk, mert a szövevényes változó ügyben még a dolgokat, adatokat pontosan ismerő jogásznak is nehéz eligazodnia. S miután az ügy különben is ott fekszik az illető doktor ügyvédi irodájának a dossierjában, nem is avatkozhatunk bele.

220729. sz. előfizető. Uj állampolgársági törvény egyáltalán nincs. A listába való felvételért tessék a csikszerepai prefektúrához fordulni.

2507150. sz. előfizető. Nem tanácsos, hogy néhány évig még hazajöjjen; különben kételkedünk benne, hogy ha innen a börtönbüntetés elől Magyarországra szökött, felvették-e ott az állampolgárok listájába. Azt, hogy amnesztiában részesülhet-e, csak akkor mondhatnánk meg, ha tudnánk, hogy mikor ment ki és milyen ügy miatt itélték el hat hónapra?

M. V. Horth László cipésmester, Temesvár. B. I. Csik. Az írási formailag jó, de a tartalmára már nem térhetünk vissza. Elintéztett ügy.

A nevető ember. Öszinte sajnálatunkra, a nevető ember című értekezésnek sem adhatunk helyet; ismeri és letárgyalta téma, melyről Bergson híres könyvet írt s amellyel minden esztétikus foglalkozik. Az új zongorapussal is, amit feltalált, csak akkor kívánánk foglalkozni, ha az elméletből gyakorlat lett.

SORSJEGYEK

A. I. A sorsjegyeknek meg van az értéke, de a részletekkel tulfizetik. Tanácsot, hogy folytassák-e vagy sem, nem adhatunk.

Rheumatikus Fájdalmat

lehet szüntetni

Egészen mindegy, hogy ízületi vagy izom-fájdalomról van-e szó, Sloan's Liniment azonnal megszünteti. Massázírozás felel ges, Sloan's Liniment azonnal behatol, melegít, enyhít. Ne szenvedjünk, — tartsunk készletben állandóan egy kis üveggel ebből a szerből. Sloan's alkalmaszható rheuma, zsába, ischias, hátifájás, ficamodás, törés és minden nemű izomfájdalom esetén.

SLOAN'S LINIMENT
megdli a fájdalomat

Egy üveg ára 75 Lei.

V. I. Brassó. Magyar sorsjegyei értékelek. nek. Az olasz vöröskeresztről közelebb.

Ma-ma. A sorsjegyeknek meg van az értékük, de drága részleteket fizetnek. Az, hogy folytassa-e valaki a részletfizetést, vagy sem, teljesen egyéni dolog, amire nézve mi tanácsot nem adhatunk.

041710. sz. előfizető, Sepsiszentgyörgy. A régebbi magyar kötvények és sorsjegyek teljesen értéktelenek. A hazai sorsjegyekről közelebb.

Sz. Gy. Sorsjegyeiről közelebb. Bármely nagyobb bankban. Még csak alakulóban van, tehát az első húzástól korai beszélni. — Maniu címe: Badacion, Jud. Salaj. Titulescu: London. Román követség. — Ma nincs olyan bank a közelben, amely amortizációs kölcsönt ad.

Az összes bel- és külföldi sorsjegynye. reményjegyzékeket állandóan figyelemmel kíséri és kíváncsi felvilágosítást nyújt a B. L. olvasóinak a Széplaki Takarékpénztárt R. T. Berettyószéplak. (Suplacul de Bărcău, jud. Bihor.)

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétele-eladás

Most
alkalmi árak!
WESTEMAN-nál
BRASSÓ

HASZNALT BUTOROK olcsón eladók. Brassó, Alsó-Fő-
vénv-ucca 14. 16906

Allást keres

Szerényigényű, magas intelligenciájú uriaszony, házvezetőnőnek, anyahelyettesnek, vagy nevelőnőnek ajánlkozik. Leveleket „Uriasszony” jelíggel a brassói kiadó továbbít.

Vegyes

NAGYOTHALLÁS és fülzuga ellen kérjenek prospektust! Németi Mórtól, Oradea, Str. Vlaicu (Vámház-utca) 53.

Lakás

Kiadó portálos üzlethelyiség a központban Csikszerepán, értekezni Veress Eleknel. 16883

NŐ

Tanulmányok
a nő testéről,
nemi életéről,
erotikájáról

Irta: BAUER A. BERNHARD orvostanár, egészségügyi főtanácsos
Két hatalmas kötet 880 oldal!

Ezt a világhírű, nagyrértékű művet termelési áron alul tudjuk az olvasóknak biztosítani.

RÖVID KIVONAT A TARTALOMBÓL: Az ískor és középkor. — A Talmud. — Az erőfélben levő lány. — A felvilágosítás. — Az érett fiatal leány. — A völgy. — A fiatal feleség. — Az érett nő. — Az öregedő nő. — Az aggszűz. — Veszedelmes kor a nő és a férfi életében. — A nemi tudományról általában. — A nő nemi élete. — A nemi ösztön és nevelés. — Tánc és erotika. — Sport és erotika. — Cél szerű és szerelmi házasság. — A vadházasság és álházasság. — A szabad szerelem. — A vig özvegy. — Szabadság és házasság. — A kannibalizmus. — A prostitúció. — A bukkott leány. — A párisi nő erkölcsi romlása. — A barátnő. — A nemi betegségek. — A nő, mint győztes. — Polygamia. — Fetisizmus. — Szerelem és bűn. — Házasságtörés. — Kettős öngyilkosság. — Miért tűri a nő a rabszolgaságot? — A démoni nő. — A megcsalt nő. — A féltékenységszenvedése. — Özvegyek eláztatása Indiában. — Ipszerű prostitúció, stb. stb.

880 nagy oldal a két kötet és az ára csak 400 lej az eddigi 1200 lej helyett

Az ECONÓMIA tagjai, valamint hitelképes egyének részletfizetésre is kaphatják.

Brassói Lapok Könyvosztálya